

מזכירות הממשלה

מעודכן ליום 26.12.2024

סדר היום

לישיבת ועדת השרים לענייני חקיקה

יום ראשון, כ"ח בכסלו התשפ"ה - 29 בדצמבר 2024

(בשעה 13:30 - באמצעות ועידת חזותית - ZOOM)

<u>נושא</u>	<u>מספר נספח</u>	<u>השר המגיש</u>
א. הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון - חינוך ממלכתי חרדי), התשפ"ג-2023 של חה"כ נעמה לזימי (פ/3797)		
ב. הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון - חינוך פיננסי), התשפ"ג-2023 של חה"כ אורית פרקש הכהן ודוד ביטן (פ/3846)		
- המשך הדיון		
ג. הצעת חוק הקמת שדה תעופה בנבטים, התשפ"ה-2024 של חה"כ אלמוג כהן (פ/5235)		

ד. הצעת חוק רשות מקרקעי ישראל
(תיקון - העדפת רכישת קרקע
בפריפריה לחיילי מילואים), התשפ"ד-
2024 של חה"כ מיכאל מרדכי ביטון
(פ/4657)

- המשך הדיון

ה. הצעת חוק מעמד המשרת בשירות
צבאי או לאומי, התשפ"ה-2024 של
חה"כ שרון ניר ואחרים (פ/5006)

ו. הצעת חוק מעמד המשרת בשירות
צבאי, התשפ"ה-2024 של חה"כ אלעזר
שטרן ואחרים (פ/5175)

ז. הצעת חוק משפחות חיילים שנספו
במערכה (תגמולים ושיקום) (הוראת
שעה - חרבות ברזל) (תיקון - הכרה במי
שנספה בפגיעת איבה כחייל שנספה
במערכה), התשפ"ה-2024 של חה"כ
אלעזר שטרן ואחרים (פ/4953)

- המשך הדיון

ח. הצעת חוק שירות ביטחון (תיקון -
פטור זקן לחיילים), התשפ"ד-2024 של
חה"כ קטי קטרין שטרית ואחרים
(פ/4648)

- המשך הדיון

ט. הצעת חוק מרשם האוכלוסין (תיקון) -
הוספת לאום ארמי, התשפ"ה-2024
של חה"כ רם בן ברק (פ/4993)

י. טיוטת חוק הביטוח הלאומי (תיקון
מס') (הוראת שעה - הסכם לטובת מי
שאינו תושב), התשפ"ה-2024

שר העבודה 311חק

יא. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון) -
השוואת קצבת אזרח ותיק וקצבת
נכות לשכר מינימום), התשפ"ג-2023
של חה"כ מיכאל מרדכי ביטון (פ/1628)

- המשך הדיון

יב. הצעת חוק עובדים זרים (תיקון) - היתר
להעסקת עובד זר בענף הסיעוד),
התשפ"ג-2022 של חה"כ מישל
בוסקילה (פ/787)

יג. הצעת חוק הגנת הצרכן (תיקון) -
משלוח חשבונית ושובר זיכוי לצרכן
בדרך מקוונת), התשפ"ג-2023 של
חה"כ ינון אזולאי וולדימיר בליאק
(פ/3785)

- המשך הדיון

י. הצעת חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (תיקון - פיקוח על מחירי ענף ביטוחי הרכב) (הוראת שעה), התשפ"ד-2024 של חה"כ ניסים ואטורי (פ/4651)

- המשך הדיון

טו. הצעת חוק החלת תקצוב מגדרי על תקציבים ציבוריים בישראל, התשפ"ג-2022 של חה"כ עאידה תומא סלימאן ואחרים (פ/778)

טז. הצעת חוק חובת המכרזים (תיקון - הגדרת קווי העימות) (הוראת שעה), התשפ"ה-2024 של חה"כ אלון שוסטר ואחרים (פ/4999)

יז. הצעת חוק נכסי המדינה (תיקון - השכרת נכסים למתקני רדיו טלפון נייד), התשפ"ה-2024 של חה"כ אברהם בצלאל (פ/5019)

יח. הצעת חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (העסקת מתנדבים), התשפ"ד-2024 של חה"כ צביקה פוגל (פ/4890)

יט. הצעת חוק דרישת פירוט מקורות רכוש בלתי מוסבר מאדם הפעיל בארגון פשיעה, התשפ"ד-2024 של תה"כ צביקה פוגל (פ/4874)

- המשך הדיון

כ. הצעת חוק המאבק בטרור (תיקון - החמרה בענישה בשל עבירה שהיא מעשה טרור), התשפ"ד-2024 של תה"כ אביחי אברהם בוארון (פ/4870)

כא. הצעת חוק העונשין (תיקון - החמרת ענישה בגין ירי מנשק תם שלא כדיון), התשפ"ג-2023 של תה"כ יאסר חוגיראת (פ/3408)

כב. הצעת חוק-יסוד: ישראל - מדינת הלאום של העם היהודי (תיקון - הוספת מחויבות לשוויון זכויות) של תה"כ אלון שוסטר (פ/4970)

כג. הצעת חוק-יסוד: מניעת חקיקה למטרות יחיד או קבוצות קטנות של תה"כ משה טור פז (פ/3899)

כד. הצעת חוק הכנסת (תיקון - חובת התייצבות בפני ועדות הכנסת), התשפ"ג-2022 של תה"כ שמחה רוטמן (פ/159)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת נעמה לזימי

פ/25/3797

הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון – חינוך ממלכתי חרדי), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 1 בחוק חינוך ממלכתי, התשי"ג–1953¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1 –

(1) אחרי ההגדרה "חינוך ממלכתי דתי" יבוא:

"חינוך ממלכתי חרדי" – חינוך ממלכתי שמוסדותיו הם חרדיים לפי אורח חייהם, תוכנית לימודיהם, מוריהם, מפקחיהם והנהלתם, ובהם מחנכים לחיי תורה ומצוות לפי המסורת הדתית וברוח התפישה החרדית;

"תוכנית ההערכה" – התוכנית להערכה ולמדידה של עמידת מוסדות החינוך ביעדים שקבע משרד החינוך;";

(2) אחרי ההגדרה "תוכנית הלימודים" יבוא:

"תוכנית הלימודים לחינוך הממלכתי חרדי" – תוכנית לימודים שנקבעה על ידי השר, למוסדות החינוך הממלכתי חרדי, המותאמת לערכי ויעדי החינוך הממלכתי חרדי, לרבות תוכנית יסוד במקצועות המתמטיקה, המדעים, השפה האנגלית ומיומנויות השפה העברית, המקבילה בהיקפה ובאיכותה לתוכנית הלימודים במקצועות אלו ביתר זרמי החינוך;";

(3) בהגדרה "מוסד חינוך ממלכתי", בסופה יבוא "או מוסד חינוך ממלכתי חרדי";

(4) אחרי ההגדרה "מוסד חינוך ממלכתי דתי" יבוא:

"מוסד חינוך ממלכתי חרדי" – מוסד חינוך רשמי שניתן בו חינוך ממלכתי חרדי;".

2. הוספת סעיף 3א3 : אחרי סעיף 3 לחוק העיקרי יבוא :
- "חינוך ממלכתי 3א. (א) במוסד חינוך ממלכתי חרדי יונהג חינוך ממלכתי חרדי; זרם החינוך הממלכתי חרדי יהיה שווה במעמדו לזרמי החינוך הממלכתי והממלכתי דתי, ויחולו עליו הוראות הדין החלות עליהם, לרבות הוראות חוזרי המנהל הכללי של משרד החינוך, בשינויים המחוייבים; הזרם הממלכתי חרדי יהיה עצמאי בקביעת הערכים והמאפיינים התרבותיים של מוסדותיו.
- (ב) מנהל מוסד חינוך ממלכתי חרדי, רשאי לקבוע תקנון למוסד בכפוף לכל דין, באישור המנהל הכללי של משרד החינוך."
3. תיקון סעיף 10 : בסעיף 10(א) לחוק העיקרי, בסופו יבוא : "או מוסד חינוך ממלכתי חרדי, וכן על מיזוג של מוסד חינוך ממלכתי חרדי עם מוסד חינוך ממלכתי דתי".
4. הוספת סעיף 13ב : בחוק העיקרי, אחרי סעיף 13א יבוא :
- "מועצה לחינוך 13ב. (א) תוקם מועצה לחינוך ממלכתי חרדי (בסעיף זה – המועצה); השר ימנה את חברי המועצה, כל אחד לתקופה של ארבע שנים, ובהם, בין השאר, חברים הפעילים בשדה החינוך וחברים בעלי ניסיון או ידע בתחום החינוך הממלכתי חרדי, עובדי משרד החינוך ונציגי מועצות מקומיות; המועצה תמנה מספר אי זוגי של חברים, ולפחות מחציתם יהיו אנשי חינוך מהזרם הממלכתי חרדי; מספר עובדי המדינה במועצה לא יעלה על שליש מתבריה.

(ב) השר יוועץ במועצה לחינוך ממלכתי חרדי בטרם ישתמש בסמכות מן הסמכויות המסורות לו בחוק או בתקנות, הנוגעות לחינוך הממלכתי חרדי או לחינוך החרדי במוסדות המוכרים שאינם רשמיים, לרבות מינוי מפקחים, מנהלים ומורים למוסדות החינוך החרדיים, ולמעט סמכויותיו לפי סעיף זה ולפי סעיפים 12 ו-29 לחוק חינוך ממלכתי, התשי"ג-1953.²

(ג) המועצה רשאית לפסול, מטעמים דתיים בלבד, מינויו או המשכת שירותו של מנהל, מפקח או מורה במוסד חינוך ממלכתי חרדי; בא על החלטת הפסול ערר של חבר מחברי המועצה, לא יהא להחלטה תוקף כל עוד לא הכריעו בערר, בדרך שנקבעה בתקנות.

(ד) השר יקבע הוראות לעניין אופן הקמת המועצה לרבות הרכבה, וכן תקנון למועצה שבו ייקבעו סדרי כינוסה ועבודתה, וכן הוראות אחרות שהשר יראה בהן צורך לשם ביצוע תפקידה.

הפיקוח על מוסדות 13. סדרי הפיקוח על מוסדות החינוך הממלכתי חרדי, החינוך הממלכתי חרדי כולל בעלי התפקידים, מינויים, כפיפותם וסמכויותיהם, יהיו דומים להסדרי הפיקוח על מוסדות החינוך הממלכתי דתי, בשינויים המחויבים, אלא אם כן נקבע במפורש אחרת, בחוק או בתקנות."

תיקון סעיף 20 5. בסעיף 20 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (1), במקום "או במוסד חינוך ממלכתי דתי" יבוא "במוסד חינוך ממלכתי דתי או במוסד חינוך ממלכתי חרדי";

(2) אחרי סעיף קטן (א1) יבוא:

"(ב1) נרשם תלמיד במוסד חינוך ממלכתי חרדי, יודיע ההורה הרושם על בחירתו בין מוסד חינוך ממלכתי דתי ובין מוסד חינוך מוכר שאינו רשמי כחלופה שנייה."

² ס"ח התשי"ג, עמ' 137.

- תיקון סעיף 23 6. בסעיף 23 לחוק העיקרי, במקום "בין מוסד חינוך ממלכתי ובין מוסד חינוך ממלכתי דתי" יבוא "בין מוסד חינוך ממלכתי למוסד חינוך ממלכתי דתי או למוסד חינוך ממלכתי חרדי".
- תיקון סעיף 24 7. בסעיף 24 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), במקום הרישה עד המילים "או להיפך" יבוא "רשות חינוך מקומית אשר יש בה מוסדות חינוך רשמיים, אך לא קיימים בה מוסדות חינוך מאחד הזרמים – ממלכתי, ממלכתי דתי או ממלכתי חרדי";
- (2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ג) בהודעה לפי סעיף 23 או סעיף קטן (א), אם הודיע ההורה כי הוא מעוניין שיינתן לתלמיד חינוך ממלכתי חרדי, יודיע ההורה הרושם על בחירתו בין מוסד חינוך ממלכתי דתי ובין מוסד חינוך מוכר שאינו רשמי כחלופה שנייה."
- תיקון סעיף 25 8. בסעיף 25 לחוק העיקרי –
- (1) האמור בו יסומן (א) ובו, אחרי "תלמיד שנרשם במוסד חינוך" יבוא "ממלכתי או ממלכתי דתי".
- (2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(ב) תלמיד שנרשם במוסד חינוך ממלכתי חרדי לפי סעיף 20 או 21, יבקר במוסד החינוך שבו נרשם; עלה מספר התלמידים שנרשמו למוסד על המכסה שנקבעה לו, לפי כללים שנקבעו בתקנות, תינתן עדיפות בשיבוץ לתלמידים שבחרו במוסד חינוך מוכר שאינו רשמי כחלופה שנייה."
- הוספת סעיף 25א 9. אחרי סעיף 25 לחוק העיקרי יבוא:
- "הקמת מוסד חינוך 25א. (א) על יסוד הודעות של הורי תלמידים שניתנו ממלכתי חרדי לפי סעיף 23 או 24, או אם עלה מספר הנרשמים למוסד חינוך ממלכתי חרדי על המכסה שנקבעה לאותו מוסד כאמור בסעיף 25(ב), ואם התקיימו התנאים הקבועים בתקנות, יורה השר או מי שהוא הסמיך לכך על פתיחת מוסד חינוך ממלכתי חרדי.
- (ב) ברשות מקומית שמאפשרת רישום לחינוך ממלכתי חרדי, יוקם לפחות מוסד חינוך אזורי אחד המסתייך לזרם הממלכתי חרדי.

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), אם ראה השר כי הקמת מוסד חינוך ממלכתי חרדי עלולה לפגוע במוסד חינוך ממלכתי אחר, רשאי השר למנוע את הקמת המוסד או לדחות את מועד הקמתו; לצורך כך רשאי השר להתחשב, בין השאר, בשיקולים אלה:

(1) היקף הפגיעה הצפויה בתלמידים במוסד חינוך ממלכתי מזרם אחר;

(2) פגיעה צפויה בהרכב האינטגרטיבי של התלמידים במערכת החינוך הממלכתית; בפסקה זו, "הרכב אינטגרטיבי" – הרכב התלמידים במוסד חינוך ממלכתי באופן המשלב תלמידים בעלי יכולות למידה שונות, או משכבות חברתיות-כלכליות מגוונות, או בעלי תפיסות דתיות שונות.

(ד) רשות חינוך מקומית ששלחה תלמיד למוסד חינוך הנמצא בתחום שיפוטה של רשות חינוך מקומית אחרת (להלן – הרשות השולחת), תשתתף בהוצאות מימון המוסד האמור בגין התלמיד ששלחה; השר יקבע בצו את שיעור ההשתתפות של הרשות השולחת.

תיקון סעיף 26 10. בסעיף 26 לחוק העיקרי, אחרי "לפי סעיף 24" יבוא "או לפי סעיף 25א".

תיקון סעיף 34 11. בסעיף 34(7) לחוק העיקרי, אחרי "לפי סעיף 24" יבוא "או סעיף 25א".

ד ב ר י ה ס ב ר

מסלול החינוך הממלכתי חרדי שהוקם בשנת 2013, כמענה לצורך של ציבור חרדי רחב לחינוך ממלכתי הולם מותאם, לא זכה עד היום לאסדרה כלשהי כנדרש בדין.

הקמת בתי ספר ממלכתיים חרדיים תהווה פתרון חינוכי לחלק מהציבור החרדי אשר רוצה לחנך את ילדיו כחרדים ובד בבד רואה חשיבות רבה בצורך להעניק להם חינוך ממלכתי הולם ככל ילדי ישראל, וכלים מקצועיים להשתלבות בשוק התעסוקה בעתיד. אומנם קיים חשש בחברה החרדית משילוב הילדים בזרם חינוכי חדש, אך לאחר פתיחת המוסדות, יש להניח שהשילוב יהיה קל ומהיר יותר.

פתיחת מוסדות ממלכתיים לציבור זה היא חובה של המדינה בכדי לאפשר לכלל ילדי ישראל חינוך הולם, תוך יכולת לפקח ולתת שרותי חינוך מיטביים לאותם תלמידים במגזר החרדי, המתחנכים

במוסדות הרשמיים. הסדר זה יאפשר למוסדות לעבוד במקצועיות ובסקיפות, וליהנות באופן מלא מן המשאבים אשר המדינה מעמידה לרשות כלל ילדי ישראל במוסדותיה.

יתרה מזאת, צעד זה הוא גם אינטרס של המדינה לפיתוחה ולפיתוח הכלכלה בעתיד. על פי דוח מבקר המדינה, החברה החרדית עתידה להוות בשנת 2065 כ-50% מאוכלוסיית המדינה. לפיכך, שילובו של ציבור זה בתעסוקה הוא חיוני, כאמור, לצמיחה העתידית של כלכלת ישראל, ופתיחת מוסדות אלו חיונית להצלחת אותו שילוב.

לכן, מוצע לחייב את המדינה להקים ברשויות חינוך מקומיות מוסדות חינוך ממלכתי חרדי. אפשרות הרישום למוסדות אלה תהיה פתוחה לכל.

בנוסף מוצע, לפזר את המפקחים על הזרם הממלכתי חרדי על בסיס חלוקה גיאוגרפית, על מנת שישתלבו במערך ההיררכי של המשרד ויהיו כפופים ישירות למנהל המחוז ולמועצה שימנה השר ותרכב ברובה מאנשי חינוך מהזרם הממלכתי חרדי.

כמו כן, במטרה להוביל לתנועה של תלמידים ממוסדות מוכרים שאינם רשמיים, למוסדות חינוך ממלכתיים חרדיים, מוצע מנגנון תעדוף שלפיו תלמיד שנרשם למוסד מסוג זה יצטרך להירשם למוסד נוסף כעדיפות שניה. כמו כן, בקבלת החלטה על פתיחת מוסד לחינוך ממלכתי חרדי, תיבחן השאלה האם פתיחתו תוביל לפגיעה בהיקף התלמידים במוסד ממלכתי אחר. הצעת חוק זו צפויה להטיב עם החברה החרדית ולתת לילדים חרדים רבים הזדמנות אמיתית לרכוש ידע וכישורים על מנת שיוכלו להצליח ולשגשג בחייהם בכוחות עצמם, ותועיל למשק הישראלי ולחברה הישראלית בכללותה.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת שרן מרים השכל (פ/3558/24 ; פ/717/25) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת משה טור פז (פ/1365/25 ; הוסרה מסדר היום ביום י"ח בסיוון התשפ"ג (7.6.2023)). הצעת החוק זהה לפ/1365/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
וחונחה על שולחן הכנסת ביום
ו' באב התשפ"ג (24.07.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יזמים: חברי הכנסת אורית פרקש הכהן
דוד ביטן

פ/25/3846

הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון – חינוך פיננסי), התשפ"ג–2023

תיקון סעיף 2 1. בחוק חינוך ממלכתי, התשי"ג–1953¹, בסעיף 2(א), בסופו יבוא:

"(14) לבסס את ידיעותיהם של התלמידים בתחום האוריינות הפיננסית, בדגש על הקניית מיומנויות יסוד בתחום הכלכלי והפיננסי כהכנה להתנהלות כלכלית עצמאית ומיטבית בבגרותם."

דברי הסבר

הצעת החוק מבקשת להוסיף את החינוך הפיננסי כאחת ממטרות מערכת החינוך הממלכתית בישראל, הקבועות בסעיף 2 לחוק חינוך ממלכתי, התשי"ג–1953. בכך, הצעת החוק איננה קובעת אילו מקצועות לימוד יילמדו ואיננה מתווה דרך מסוימת בחינוך הפיננסי אלא משאירה לשר החינוך לקבוע על פי שיקול דעתו את האופן שבו יש לעצב את תוכנית הלימודים הממלכתית כדי להכין את התלמידים להתנהלות כלכלית עצמאית ומיטבית בבגרותם.

כיום, מערכת החינוך הממלכתית בישראל לא כוללת חינוך פיננסי, וכתוצאה ילדים ובני נוער נאלצים לרכוש ידע בתחום הכלכלי והפיננסי מתוך לכותלי בית הספר. בעקבות זאת, רבים כלל לא רוכשים ידע פיננסי יסודי בנושאים המשפיעים באופן ישיר על חייהם ויוצאים לחייהם הבוגרים ללא היכרות עם מושגים בסיסיים כמו ביטוח לאומי, בנקים, פנסיה, משכנתא, השקעות ועוד.

במדינות רבות בעולם אוריינות פיננסית מוכרת כאחד מכישורי החיים הבסיסיים וההכרחיים ביותר. לפי ארגון ה-OECD, אוריינות פיננסית היא שילוב של מודעות, ידע, מיומנויות, עמדות והתנהגויות פיננסיות הנדרשים לצורך קבלת החלטות פיננסיות מושכלות לקידום רווחתו הפיננסית של האדם. לפי נתוני ה-OECD, ברוב מדינות הארגון מקודמות כיום תכניות אסטרטגיות לאומיות בנושא החינוך הפיננסי, ובכ-16 מדינות הנושא משולב ברשות או בחובה בתוכנית הלימודים. בעשורים האחרונים הממשלה בישראל ביקשה לקדם חינוך פיננסי בדרכים שונות כמו למשל בהחלטת הממשלה מספר 3926

¹ ס"ח התשי"ג, עמ' 137.

בעניין הגברת החינוך הפיננסי בישראל, או ברפורמת בכר בשוק ההון שכללה הקמת קרן ממשלתית לחינוך פיננסי, אולם אלו לא יצאו לפועל. אומנם, אגף שוק ההון במשרד האוצר פרסם בשנת 2012 אסטרטגיה לאומית לקידום חינוך פיננסי בישראל והחל לגבש תכנית לימודים בנושא בשיתוף משרד החינוך, אך משנת 2018 אין תקציב לקידום התוכנית. לפיכך, אין כיום גוף ממשלתי האחראי לקידום נושא החינוך הפיננסי.

יש להדגיש כי מטרת החינוך הפיננסי אינה קידום הבנה בנושאים כלכליים והקניית כלים לניהול תקציב גרידא, אלא גם מתן אפשרות לילדים ובני נוער להכיר ולהבין את התנהלות המדינה מבחינה כלכלית כך, שבעתיד, יוכלו לחשוב באופן ביקורתי ולעמוד על זכויותיהם וחובותיהם כאזרחים במדינת ישראל.

לאור כל האמור לעיל, הצעת החוק נועדה לכלול במסגרת תוכנית החינוך הממלכתית גם חינוך פיננסי.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח' באב התשפ"ג (26.07.2023)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1459 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 08.12.2024.

חק/1459. הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון - חינוך פיננסי), התשפ"ג-2023 של חה"כ

אורית פרקש הכהן ודוד ביטן (פ/3846)

יושב-ראש ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבועיים.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת אלמוג כהן

5235/25/פ

הצעת חוק הקמת שדה תעופה בנבטים, התשפ"ה–2024

1. הקמת שדה תעופה בנבטים
- שר התחבורה והבטיחות בדרכים (בחוק זה – השר) יקבע בצו לפי סעיף 30 לחוק הטיס, התשע"א–2011,¹ שטח בנבטים שבו יוקם שדה תעופה שישמש לטיסות מישראל ואליה וכן לטיסות שנקודת המוצא והיעד הסופי שלהן הוא בשטח מדינת ישראל (בחוק זה – שדה התעופה בנבטים).
2. הקמת צוות היגוי
- (א) השר ימנה צוות היגוי לשם קידום הקמתו של שדה התעופה בנבטים, שיכלול מספר חברים כמפורט להלן (בסעיף זה – צוות היגוי):
- (1) נציג משרד הביטחון;
 - (2) נציג משרד ראש הממשלה;
 - (3) נציג רשות מקרקעי ישראל;
 - (4) נציג מינהל התכנון כהגדרתו בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה–1965²;
 - (5) נציג אגף התקציבים במשרד האוצר.
- (ב) צוות ההיגוי יפעל לקידום תכנונו והקמתו של שדה התעופה בנבטים ובכלל זה להסרת חסמים להקמתו, לקביעת תכנית עבודה הכוללת לוחות זמנים להקמה כאמור, וכן לקידום הקצאת תקציבים הנדרשים לשם כך.
3. הפעלת שדה תעופה בנבטים
- הוראות סימן ו' לפרק ב' לחוק הטיס, התשע"א–2011, יחולו לעניין הפעלת שדה תעופה בנבטים.
4. ביצוע ותקנות
- השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו.

¹ ס"ח התשע"א, עמ' 830.
² ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

דברי הסבר

נמל תעופה בן גוריון משרת מעל ל-90% מכלל התנועה האווירית הפנים-ארצית והבין-לאומית לישראל וממנה. כבר היום, קיים עומס גדול בנמל תעופה זה, ומומחי תחבורה מעריכים כי הנמל לא יעמוד בהיקף תנועת הנוסעים הצפויה בשנים הקרובות, ולכן יש צורך הכרחי בהקמת שדה תעופה בין-לאומי ופנים ארצי משלים נוסף.

בשנים האחרונות, הממשלה מקדמת תכנית להקמת שדה תעופה משלים בעמק יזרעאל. תכנית זו זוכה להתנגדויות מקיר לקיר ויש חשש מוצדק להרס אזור כפיר ירוק וייחודי במדינת ישראל שיש להגן עליו ושתושביו עלולים להיפגע בשלל דרכים מהקמתו של נמל תעופה באזור זה.

לפיכך, מוצע להקים שדה תעופה בנבטים, שיזניק את הנגב קדימה, יפתח ויחזק תעסוקה, מסחר ותיירות בנגב ובדרום, ימזער פגיעה סביבתית וייתן מענה לגידול הדמוגרפי בנגב, שכן האזור מרוחק ממרכזי אוכלוסייה ואין סכנה למפגעי רעש. לפי המוצע, הקמת שדה התעופה בנבטים תקודם על ידי צוות היגוי שימנה שר התחבורה והבטיחות בדרכים.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי וקבוצת חברי הכנסת (פ/4585/20), על שולחן הכנסת העשרים ושתיים ועל שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/1360/22 ; פ/339/23) ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת אמילי חיה מואטי (פ/1324/24).

הצעת החוק זהה לפ/1324/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ב בכסלו התשפ"ה (23.12.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון

פ/25/4657

הצעת חוק רשות מקרקעי ישראל (תיקון – העדפת רכישת קרקע בפריפריה לחיילי מילואים), התשפ"ד–2024

1. הוספת סעיף 4כג .1 בחוק רשות מקרקעי ישראל, התש"ך–1960¹, אחרי סעיף 4כב יבוא:

"העדפת חיילי 4כג. (א) בשיווק קרקעות המיועדות לבנייה עצמית מילואים ונכי צה"ל בפריפריה, הרשות תיתן עדיפות בשלושים עד שבעים אחוזים מסך הקרקעות המשוקות לחיילי מילואים פעילים ובעשרה אחוזים מסך הקרקעות המשוקות לנכי צה"ל; הרשות תיתן עדיפות לחיילי מילואים פעילים ולנכי צה"ל בעלי משפחות על פני רווקים, כל אלה לפי שיקול הרשות המקומית והמנהל.

(ב) בשיווק קרקעות המיועדות ליחידות דיור בפריפריה, תתנה הרשות את הקצאת הקרקע לזוכה במכרז, בכך שבחמישים אחוזים מיחידות הדיור שייבנו על הקרקע תינתן עדיפות להקצאת יחידות דיור לטובת חיילי מילואים בשירות פעיל.

(ג) בסעיף זה –

"חייל מילואים" – משרת מילואים פעיל שש שנתי כהגדרתו בפקודות הצבא;

"נכה צה"ל" – נכה כהגדרתו בחוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט–1959 [נוסח משולב]²;

¹ ס"ח התשי"ך, עמ' 57.
² ס"ח התשי"ט, עמ' 276.

"פריפריה" – תחום אזורי עדיפות לאומית
בהתאם להחלטת הממשלה מס' 1527 מיום
י"ט בסיוון התשע"ז (13 ביוני 2016).

דברי הסבר

מדינת ישראל, מאז הקמתה, חרטה על דגלה את הרצון לפתח את הנגב ובגליל. במקביל, לאחר הקמת צה"ל, חיפשו ממשלות ישראל דרכים לתגמל את החיילים אשר שירתו את המדינה שנים רבות. מטרת הצעת החוק לענות על שני ערכים אלו: תגמול למשרתי המדינה ופיתוח הפריפריה על ידי מי שהוכיח כבר את יכולותיו בתרומה למען הכלל, וזאת על ידי עידוד התיישבות בנגב ובגליל, מתוך הכרה בכך שההתיישבות באזורים אלו עשויה לכלול אתגרים ביטחוניים ומוסריים ייחודיים.

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) החלה מתקפה משולבת מרצועת עזה שכללה ירי טילים, ממרחב עוטף עזה ועד גוש דן וכן חדירת מחבלים ליישובי עוטף עזה ושדרות. בעקבות מתקפת הטרור הרצחנית החליטה ועדת שרים לענייני ביטחון לאומי על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק יסוד הממשלה. כמו כן, צה"ל הכריז על מצב כוננות מלחמה, שר הביטחון הכריז על מצב מיוחד בעורף ובמדינה כולה וכן הוחלט על גיוס מילואים נרחב בנסיבות חירום, לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים תשס"ח. משרתי המילואים הפעילים נושאים בנטל ביטחוני חשוב עבור מדינת ישראל, במיוחד לאור העובדה שכבר מספר שנים אנו נמצאים תחת איום ביטחוני מתמיד וכעת ביתר שאת במלחמת חרבות ברזל, שבמסגרתו חיילי מילואים רבים נפקדים מבתיהם מעסקיהם וממשפחותיהם במשך שבועות רבים.

אל מול כל האמור יהיה זה ראוי להעדיף משרתי מילואים פעילים בהקצאת קרקעות כתגמול על מסירותם, אשר יוכלו להמשיך ולממש גם בעתיד ערכים חברתיים נוספים הנובעים מעצם ההתיישבות במקום.

לפיכך, מוצע לקבוע כי רשות מקרקעי ישראל תתעדף הקצאת קרקעות בנגב ובגליל, לחיילי מילואים, לשם בניית בתי מגורים. במסגרת החוק המוצע ב-30 עד 50 אחוזים מכלל המגרשים תינתן עדיפות לחיילי המילואים הפעילים ומתוכם, עדיפות תינתן לחיילי מילואים בעלי משפחות. עוד מוצע כי ב-10% מכלל הקרקעות בנגב ובגליל תינתן עדיפות לנכי צה"ל, כל אלה לפי שיקול הרשות המקומית והמנהל. בנוסף תתנה רשות מקרקעי ישראל את הקצאת הקרקע לזוכה במכרז כד שב-50 אחוזים מיחידות הדיור שייבנו על הקרקע תינתן עדיפות לרוכשי יחידות שהם חיילי מילואים בשירות פעיל.

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת מטי צרפתי הרכבי וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/4356; הוסרה מסדר ביום כ"א באייר התשפ"ד (29 במאי 2024)).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"א בסיוון התשפ"ד (17.06.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1497 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 15.12.2024 .

חק/1497. הצעת חוק רשות מקרקעי ישראל (תיקון - העדפת רכישת קרקע בפריפריה לחיילי מילואים), התשפ"ד-2024 של חה"כ מיכאל מרדכי ביטון (פ/4657)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר יריב לוין וה"ח עידו מור ודניאל סרגי ונציגת משרד המשפטים.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע שבמהלכו ייבדק האם ועדת השרים תמכה בהצעות חוק הדומות להצעת החוק האמורה.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת שרון ניר
אביגדור ליברמן
עודד פורר
יבגני סובה
יוליה מלינובסקי
חמד עמאר

5006/25/פ

הצעת חוק מעמד המשרת בשירות צבאי או לאומי, התשפ"ה-2024

1. מטרת החוק – מטרת חוק זה היא לעגן את מעמדה של אוכלוסיית המשרתים בשירות צבאי או אזרחי ולהקנות לה זכויות יתר.
2. הגדרות – בחוק זה –
- "לוחם" – חייל משוחרר זכאי כהגדרתו בסעיף 1א7(א) לחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994¹;
- "מקום ציבורי" – כהגדרתו בחוק שיווי זכויות האישה, התשי"א-1951²;
- "משרת" – המשרת, או ששירת בעבר, בשירות סדיר או בשירות לאומי, לתקופה של 24 חודשים לפחות;
- "משרת מילואים" – חייל מילואים כהגדרתו בחוק שירות מילואים, התשס"ח-2008³;
- "רשות ציבורית" – כהגדרתה בסעיף 15א(א) לחוק האזרחים הוותיקים, התש"ן-1989⁴;

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 132.
² ס"ח התשי"א, עמ' 248.
³ ס"ח התשס"ח, עמ' 502.
⁴ ס"ח התש"ן, עמ' 26.

"שירות לאומי" – שירות אזרחי כהגדרתו בחוק שירות אזרחי, התשע"ז –
2017,⁵ או שירות לאומי-אזרחי כהגדרתו בחוק שירות לאומי-אזרחי,
התשע"ד-2014;⁶

"שירות סדיר" – כהגדרתו בחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו –
1986;⁷

"שירות ציבורי" – שירות הניתן לציבור על ידי רשות ציבורית, בדרך מפגש
פנים אל פנים, למעט טיפול רפואי.

תעודת משרת 3. (א) המסיים שירות סדיר או שירות לאומי, יהיה זכאי לתעודת משרת
שתוענק לו בתום השירות; משרת שסיים את שירותו טרם כניסת חוק זה
לתוקף זכאי לתעודת משרת.

(ב) השר הממונה על רשות השירות הלאומי-אזרחי (להלן – השר) יקבע
בתקנות כללים לעניין אופן הנפקת וחלוקת תעודות משרת, כולל אפשרויות
להחזקת תעודה קשיחה ותעודה דיגיטלית; על השר להתקין תקנות בתוך
שלושה חודשים מיום פרסום חוק זה ברשומות.

העדפה מותרת 4. (א) על אף האמור בכל דין, אין לראות בהענקת העדפה או הנחה בשירותים
או מוצרים למשרת, בתמורה או שלא בתמורה, בין שמדובר בשירות ציבורי
ובין שמדובר בשירות הניתן על ידי גוף אחר, הפליה פסולה.

(ב) על אף האמור בכל דין, בבחינת מועמדות לשירות המדינה, ניתן
להורות על מתן עדיפות למועמד שהוא משרת.

הטבות המדינה 5. (א) למשרת, או לבן זוגו, תינתן זכות להשתתף בתכניות המדינה המעניקות
בדור הנחה או סבסוד עבור רכישת דירה.

(ב) על אף האמור בכל דין, קדימות יתירה בתכניות כאמור בסעיף קטן
(א), תינתן למשרת שהינו לוחם.

סבסוד לימודים 6. לא יינתן סבסוד מטעם המדינה, מכל סוג שהוא, למוסד לימודים על-תיכוני,
על-תיכוניים במישרין או בעקיפין, עבור מי שאינו משרת.

פטור משירות 7. מי ששותרר משירות סדיר ומשירות לאומי-אזרחי, מטעמים רפואיים, וכן
עולה חדש שעלה לישראל לאחר הגיעו לגיל 24, לא ייחשבו כמי שלא שירת
לעניין חוק זה.

⁶ ס"יח התשע"ז, עמ' 632.
⁵ ס"יח התשע"ד, עמ' 380.
⁷ ס"יח התשמ"ו, עמ' 107.

8. חוראת מעבר . מי שמלאו לו 24 שנים עם כניסת חוק זה לתוקפו, ולא שירת, לא יראו אותו כמי שלא שירת לעניין חוק זה.

9. תיקון פקודת מס הכנסה בפקודת מס הכנסה⁸ –

(1) אחרי סעיף 39א יבוא:

"זיכוי לחייל לוחם 1א39. בחישוב המס של תושב ישראל משרת מילואים שהוא לוחם, תובא בחשבון נקודת זיכוי אחת; בסעיף זה, "לוחם" – חייל משוחרר זכאי כהגדרתו בסעיף 1א7(א) לחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד–1994."

(2) בסעיף 166, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(2א) ניכה מעסיק מס עבור עובד שהוא משרת מילואים לפי סעיף 164, יקוּזו 5% מתוך סכום המס שניכה, כאמור בסעיף קטן (א), עבור תשלום שכרו של אותו עובד."

ד ב ר י ה ס ב ר

"מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה וְנִמְעָלָה כָּל יֵצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל תִּפְקְדוּ אֹתָם לְצָבָאֲתָם אֲתָה וְאַהֲרֹן (במדבר א, ג). משחר הדורות, מאז התחוותו לעם, תודעת השירות וההתייבבות למשימה הלאומית מהווה ערך מכונן בזהותו של העם היהודי. עם המורכב מפרטים המקדשים את החיים ומחזיקים כל העת את טובת הכלל וצרכי הציבור.

בראשית הציונות, קיבלו שוב ערכים אלו ביטוי מעשי בהקמת מחתרות וארגוני הגנה על העם והארץ. כאשר קמה מדינת ישראל, ומסביבה מדינות עוינות ואויבים רבים, הוקם צבא ההגנה לישראל כצבא העם לצד חובת גיוס לכל אזרח.

עם השנים, הלך וגדל מספר הצעירים הנמנים על מגזרים הפטורים מגיוס מסיבות שונות, היסטוריות ואחרות, והגיוס והשירות בצה"ל ובשירות הלאומי נותר מנת חלקם של מגזרים מסוימים הנושאים באחריות ובזכות לשרת את עם ישראל. אלו המתניצבים לקריאה ומתגייסים למשימתם עושים זאת מתוך תחושת שליחות והבנת הצרכים הלאומיים ורובם רואים בשירות זכות גדולה, ובכל זאת, השלכות הנטל אינן מבוטלות וכרוכות במחירים כבדים. יסוד קיומנו כעם הוא ההכרה שהנושאים באחריות ומשרתים הם הם הביטוי המובהק לתורת וערכי ישראל. ספרא וסייפא בכל תחומי החיים. על פי הנתונים האחרונים, כחמישים אחוז מברי הגיוס בקרב אזרחי ישראל, אינם מתגייסים לשירות

⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

צבאי או אזרחי. רבבות צעירים אינם משרתים את המדינה אך נהנים מהטבות רבות שהיא מעניקה. המלחמה שנפתחה עלינו בחג שמחת תורה התשפ"ד, חייבה את מדינת ישראל להעריך מחדש את צרכי הביטחון. המשימות המוטלות על גופי הביטחון, ובראשם צבא ההגנה לישראל, מחייבים התעצמות והרחבה של הצבא, בדגש על המערך הלוחם. המלחמה והשלכותיה, חידדו מחדש את חוסר הצדק בכך שעול השירות מוטל על כתפיהם של מעטים כל כך. ניסיונות רבים נעשו לאורך השנים, לחייב גיוס של אוכלוסיות נוספות. אולם בפועל, שינוי קטן מאוד נעשה, אם בכלל.

הנתונים מראים כי ההטבות שמעניקה המדינה ברכישת דירה, בסבסוד לימודים אקדמיים או לימודים בישיבה, נאמדים במיליארדים רבים מדי שנה. מן הראוי שהמדינה תעניק הטבות אלה, לאזרחים המקדישים ממיטב שנותיהם כדי לשרת את המדינה והחברה בישראל.

לפיכך, הצעת החוק הזו מבקשת לקבוע בראש ובראשונה קביעה ערכית ומוסרית – כל אזרחי המדינה נדרשים לשרת את המדינה, בשירות צבאי, לאומי או אזרחי. הטבות שמעניקה המדינה בתחומים שונים, תינתנה למשרתים, באופן בלעדי או בקדימות על פני אתרים.

מתקפת כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), המלחמה הארוכה שפרצה בעקבותיה והאבדות הרבות בקרב חיילי צה"ל, הביאו כאמור את צה"ל לצורך משמעותי בהגדלת כוח האדם, הן במערך השירות הסדיר והן במערך המילואים. למרבה הכאב, גם מצבה הביטחוני של מדינת ישראל כיום, בעיצומה של המלחמה, לא מביא לשינוי משמעותי בתפיסת הגיוס לצה"ל בקרב אותם ציבורים שלא משתתפים בנטל.

במקביל לדיונים על הרחבת מנעד המגזרים השותפים לנטל על מנת לתקן את העוול, נכון תעשה המדינה אם תוקיר ותכיר באופן מובחן באלו אשר שירתו ועודם משרתים בשירות צבאי ולאומי.

הצעת חוק זו מבקשת למסד את מעמד המשרת באמצעות זכויות יתר – הן כלכליות והן זכויות אחרות. מטרת הצעת החוק היא לקבוע מעמד אזרחי מיוחד לאלו אשר מקריבים ממיטב שנותיהם, ולעתים אף מסכנים את חייהם ומשלמים מחירים כבדים בגוף ובנפש, למען כלל אזרחי מדינת ישראל.

הצעת החוק קובעת כי מי ששירת שירות צבאי או לאומי, זכאי לתעודת משרת, שמקנה לו הטבות שונות, זאת לצד הקביעה כי העדפה או הענקת הטבה או הנחה לנושא תעודת משרת היא העדפה מותרת ולא תיחשב אפליה אסורה. לצד זאת, הצעת החוק מבקשת לקבוע כי הטבות מסוימות שהמדינה מעניקה, יינתנו אך ורק לאלו המשרתים אותה. מעבר לערך הצדק, יש בכך גם כדי לתמרץ את אלו שאינם משרתים, להצטרף למעגל התורם למדינה.

בסעיף 4 מוצע לקבוע כי תינתן עדיפות בקבלת מועמד לשירות המדינה ששירת בשירות צבאי, לאומי או אזרחי.

בסעיף 5 מוצע לקבוע כי משרת בלבד, או בן זוגו, יוכלו להשתתף בתוכניות המדינה לסבסוד או הנחה ברכישת דירה. משרת ששירת כלוחם, יהיה זכאי לקדימות מבין המועמדים לקבלת ההטבה.

בסעיף 6 מוצע לקבוע כי לא יינתן סבסוד מטעם המדינה, במישרין או בעקיפין, עבור מי שאינו משרת. כיום מסבסדת המדינה סטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה במיליארדים רבים, כאשר נתח משמעותי מסכומים אלה מוענק למוסדות עבור סטודנטים שלא שירתו את המדינה. גם תלמידי ישיבות מקבלים תקצוב כנגד תלמידים שאינם משרתים. העוול במקרים אלה הוא כפול – לא די שצעירים שאינם

משרתים את המדינה, מקדימים את בני גילם שכן משרתים ברכישת השכלה או מקצוע, בכניסה לשוק העבודה ובצבירת ניסיון תעסוקתי, הם גם עושים זאת בסבסוד מקופת המדינה, בסכומים של עשרות אלפי שקלים לשנה עבור כל סטודנט.

כולם כמובן זכאים להתקבל וללמוד במוסדות אקדמיים ואחרים, אך הם ייאלצו לשאת בעלות המלאה של לימודיהם, ללא כל השתתפות מטעם המדינה. זו תינתן אך ורק למי ששירת אותה.

סעיף 7 מבקש למנוע פגיעה שלא כהוגן במי שנמנעה ממנו היכולת לשרת שירות צבאי או אזרחי מטעמים רפואיים. לפיכך מי שלא שירת מטעמים רפואיים, לא ייחשב כמי שלא שירת לעניין חוק זה, ועל כן יהיה זכאי להתמודד למשרה בשירות המדינה, יוכל להשתתף בתכניות המדינה להטבות בדיוור (אך לא יזכה לעדיפות כמשרת), ומוסד לימודים על תיכוני יקבל סבסוד עבור לימודיו.

בסעיף 8 מוצע להעניק נקודת זיכוי אחת בחישוב המס ללוחמים המשרתים שירות מילואים פעיל, וכן לקבוע הטבה למעסיקי עובדים המשרתים במילואים, באופן שבו 5% מהמס שמעסיק מנכה ממשכורת של משרת מילואים, יקוזז מסכום המס בו מחויב המעסיק. מעסיקים רבים נרתעים מלהעסיק עובדים המשרתים במילואים, עקב ההיעדרויות הממושכות, וניתן לצפות כי מגמה זו תחריף כעת כאשר מספר ימי המילואים השנתיים צפוי לגדול באופן משמעותי. הטבה זו תוענק עבור כל אחד מעובדי המעסיק המשרת במילואים ומבקשת לאזן ולתמרץ העסקת אנשי מילואים.

בנוסף, כדי שלא לפגוע במי שעבר את הגיל הרלוונטי למסלולי השירות, מוצע להחריג לעניין חוק זה את מי שמלאו לו 24 שנים עם כניסת חוק זה לתוקפו.

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת משה סעדה וקבוצת חברי כנסת (פ/4709/25).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י' בחשוון התשפ"ה (11.11.2024)

הכנסת העשרים וחמש

אלעזר שטרן	יוזמים :	חברי הכנסת
גדי איזנקוט		
יואב סגלוביץ'		
מתן כהנא		
מיקי לוי		
משה טור פז		
מאיר כהן		
נאור שירי		
שלי טל מירון		
סימון דוידסון		
ירון לוי		
מיכל שיר סגמן		
דבי ביטון		
מטי צדפתי הרכבי		
רון כץ		
יבגני סובה		
שרון ניר		
אלון שוסטר		
רם בן ברק		
מירב כהן		

5175/25/פ

הצעת חוק מעמד המשרת בשירות צבאי, התשפ"ה–2024

מטרת החוק	1.	מטרת חוק זה היא לעגן את מעמדם של אוכלוסיית המשרתים בשירות צבאי וזכויות יתר המוקנות לה, מקום בו שירות והגנה על העם והארץ הם מאבני היסוד של עם ישראל משחר הדורות.
הגדרות	2.	בחוק זה –
"לוחם" – כהגדרתו בפקודות הצבא, כפי שהן מיושמות גם לעניין תשלום דמי קיום למשרתים בשירות סדיר ;
"משרת" – מי שמשרת או שירת בעבר בשירות סדיר ;

"משרת מילואים חריג" – משרת מילואים ששירת לפחות 60 ימי מילואים בשנה (במצטבר), או מעל 100 ימים במלחמת 'חרבות ברזל' וכן בן זוגו או הורהו האחר של ילדו;

"משרת מילואים פעיל" – מי ששירת במצטבר, במהלך שלוש השנים האחרונות, 20 ימי מילואים לפחות וכן בן זוגו או הורהו האחר של ילדו;

"פקודות הצבא" – כהגדרתן בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955¹;

"שירות סדיר" – כהגדרתו בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986².

3. סבסוד לימודים על תיכונים
לא יינתן סבסוד מטעם המדינה, מכל סוג שהוא, במישרין או בעקיפין, לטובת לימודים על תיכונים, עבור מי שאינו משרת.
4. נקודות זיכוי במס
עבור תושב ישראל, ששירת כלותם בשירותו הסדיר, ומשרת מילואים פעיל, תובא לזכותו בחישוב המס – נקודת זיכוי אחת.
5. הטבה למעסיק משרת מילואים
ניכה מעסיק מס במקור בשעת תשלום שכר עבור משרת מילואים פעיל בהתאם לסעיף 164 לפקודת מס הכנסה³, יקוזז מסכום המס בו מחויב המעסיק 5% מהסכום אותו ניכה במקור משכרו של משרת המילואים הפעיל.
6. כניסה חופשית לגנים לאומיים
משרת יהיה פטור מתשלום דמי כניסה לגנים לאומיים ולשמורות טבע כהגדרתם בחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998⁴; ולמקום מוסדר כהגדרתו בסעיף 42 לחוק העתיקות, התשל"ח-1978⁵, ובלבד שהציג תעודת משרת.
7. פטור משירות
מי ששוחרר משירות סדיר מטעמים רפואיים, וכן עולה חדש שעלה לישראל לאחר הגיעו לגיל, 24 לא ייחשבו כמי שלא שירתו לעניין חוק זה.
8. פטור מתשלום אגרות
משרת מילואים פעיל יהיה פטור מהתשלומים הבאים:

(1) אגרות רישום למקצועות הרפואה והבריאות;

(2) אגרות רישום רישיון ורכב;

(3) אגרות רישום ודמי חבר בלשכת עורכי הדין ולשכת רואי החשבון;

(4) אגרות רישום ורישוי בפנקס המהנדסים והאדריכלים;

¹ ס"ח התשט"ו, עמ' 171.

² ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

⁴ ס"ח התשנ"ח, עמ' 202.

⁵ ס"ח התשל"ח, עמ' 76.

(5) דמי חבר, אגרות רישוי ואגרות רישום הנדרשים לשם עיסוק בכל מקצוע אחר.

משרת מילואים 9. משרת מילואים חריג
חריג

(א) תנאי בסיס :

(1) המשכורת הראשונה שיקבל החייל, מעל לימי המכסה המוגדרים בחוק, תהיה שווה לפי שלושה מהסכום אליו היה זכאי ב-60 או 100 הימים הראשונים, לפי העניין, ויחושבו באופן יחסי למספר ימי שירותו ;

(2) הפרשות לפנסיה בגין תקופת שירותו ;

(3) הפרשות לקרן השתלמות בגין תקופת שירותו ;

(4) הפרשות לקופת גמל בגין תקופת שירותו ;

(ב) הנחות בשירותים :

(1) פטור מתשלום ארנונה ;

(2) זכאות להנחה של 25% בתשלום חשבון חשמל ;

(3) זכאות להנחה של 25% בתשלום חשבון המים והביוב ;

(ג) השתתפות בתשלומי הוצאות שוטפות :

(1) משרת מילואים חריג, בין אם נשוי ובין אם לאו יהיה זכאי להשתתפות בתשלום מעונות היום והגנים של כל אחד מילדיו בסך של 500 שקלים חדשים לילד ולקבלת דירוג ממשרד העבודה ;

(2) השתתפות בסך 700 שקלים חדשים עבור קייטנות בחודשי הקיץ, חופשת הפסח וחגי תשרי ;

(ד) דיור :

(1) השתתפות בשכר דירה כמפורט להלן :

(א) משרת מילואים חריג ששירת 100 עד 119 ימי מילואים בשנה – 1,000 שקלים חדשים בחודש ;

(ב) משרת מילואים חריג ששירת 120 עד 179 ימי מילואים בשנה – 1,200 שקלים חדשים בחודש ;

(ג) משרת מילואים חריג ששירת למעלה מ-180 ימי מילואים בשנה – 1,500 שקלים חדשים בחודש ;

(2) משכנתא :

(א) הקפאת תשלומי משכנתא במהלך תקופת שירות המילואים;

(ב) בתקופת ההקפאה לא תיגבה ריבית דריבית;

(3) הנחות ברכישת קרקעות:

(א) 75% הנחה ברכישת קרקע באזור עדיפות לאומית כמשמעותו בסעיף 151 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009⁶;

(ב) 50% הנחה ברכישת קרקע ביישובים המדורגים באשכולות 1 עד 5 של מדד הפריפריאליות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ושאנם באזורי עדיפות לאומית;

(ג) 30% הנחה ברכישת קרקע ביישובים ובאזורים שלא מנויים בפסקאות משנה (א) ו-(ב).

דברי הסבר

"מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא בישראל תפקדו אתם לצבאותם אתה ואהרן" (במדבר פרק א' פסוק ג').

משחר הדורות, מאז התהוותו לעם, תודעת השירות וההתייצבות למשימה הלאומית מהווה ערך מכוון בזהותו של העם היהודי. עם המורכב מפרטים המקדשים את החיים ומחזיקים כל העת את טובת הכלל וצרכי הציבור.

בראשית הציונות, קיבלו שוב ערכים אלו ביטוי מעשי בהקמת מחתרות וארגוני הגנה על העם והארץ. כאשר קמה מדינת ישראל, ומסביבה מדינות עוינות ואויבים רבים, הוקם צבא ההגנה לישראל כצבא העם לצד חובת גיוס לכל אזרח, עם השנים, הלך וגדל מספר הצעירים הנמנים על מגזרים הפטורים מגיוס מסיבות שונות, היסטוריות ואחרות, הגיוס והשירות בצה"ל נותר מנת חלקם של מגזרים מסוימים הנושאים באחריות ובזכות לשרת את עם ישראל. אלו המתאיצים לקריאה ומתגייסים למשימתם עושים זאת מתוך תחושת שליחות והבנת הצרכים הלאומיים ורובם רואים בשירות זכות גדולה, ובכל זאת, השלכות הנטל אינן מבוטלות וכרוכות במחירים כבדים.

יסוד קיומנו כעם הוא ההכרה שהנושאים באחריות ומשרתים הם הביטוי המובהק לתורת וערכי ישראל. ספרא וסייפא בכל תחומי החיים.

על פי הנתונים האחרונים, כתמישים אחוז מברי הגיוס בקרב אזרחי ישראל, אינם מתגייסים לשירות צבאי. רבבות צעירים אינם משרתים את המדינה אך נהנים מהטבות רבות שהיא מעניקה.

המלחמה שנפתחה עלינו בשמחת תורה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), חייבה את מדינת ישראל להעריך מחדש את צרכי הביטחון. המשימות המוטלות על גופי הביטחון, ובראשם צבא ההגנה לישראל, מחייבים התעצמות והרחבה של הצבא, בדגש על המערך הלוחם. המלחמה והשלכותיה, חידדו מחדש את חוסר הצדק בכך שעול השירות מוטל על כתפיהם של מעטים כל כך. ניסיונות רבים

⁶ ס"ח התשס"ט, עמ' 157.

נעשו לאורך השנים, לחייב גיוס של אוכלוסיות נוספות. אולם בפועל, שינוי קטן מאוד נעשה, אם בכלל. הנתונים מראים כי ההטבות שמעניקה המדינה ברכישת דירה, בסבסוד לימודים אקדמיים או לימודים בישיבה, נאמדים במיליארדים רבים מדי שנה. מן הראוי שהמדינה תעניק הטבות אלה, לאזרחים המקדישים ממיטב שנותיהם כדי לשרת את המדינה והחברה בישראל.

לפיכך, הצעת החוק הזו נועדה לקבוע בראש ובראשונה קביעה ערכית ומוסרית – כל אזרחי המדינה נדרשים לשרת את המדינה, בשירות צבאי. הטבות שמעניקה המדינה בתחומים שונים, תינתנה למשרתים, באופן בלעדי או בקדימות על פני אחרים.

מתקפת 7 באוקטובר, המלחמה הארוכה שפרצה בעקבותיה והאבדות הרבות בקרב חיילי צה"ל, הביאו כאמור את צה"ל לצורך משמעותי בהגדלת כוח האדם, הן במערך השירות הסדיר והן במערך המילואים. למרבה הכאב, גם מצבה בטחוני של מדינת ישראל כיום, בעיצומה של המלחמה, לא מביאה לשינוי משמעותי בתפיסת הגיוס לצה"ל בקרב אותם ציבורים שלא משתתפים בנטל.

במקביל לדיונים על הרחבת מנעד המגזרים השותפים לנטל על מנת לתקן את העוול, נכון תעשה המדינה אם תוקיר ותכיר באופן מובחן באלו אשר שירתו ועודם משרתים בשירות צבאי.

הצעת חוק זו נועדה למסד את מעמד המשרת באמצעות זכויות יתר – הן כלכליות והן זכויות אחרות. מטרת הצעת החוק היא לקבוע מעמד מיוחד לאלו אשר מקריבים ממיטב שנותיהם, ולעתים אף מסכנים את חייהם ומשלמים מחירים כבדים בגוף ובנפש, למען כלל אזרחי מדינת ישראל.

ואם לא די בכך, בראיה ביטחונית מדובר בשחיקה משמעותית של המערך כולו. ככל שאנו נחשפים להימשכות המלחמה ומורכבות המערכה ברמה המדינית, האסטרטגית והטקטית – אנו מבינים כי אין מדובר בתקופה מוגבלת כי אם בשינוי משמעותי במציאות הביטחונית של מדינת ישראל ומשכך שינוי בסיסי בתפיסת הביטחון כולה. מתוך ההבנה כי אוכלוסיית משרתי המילואים עומדת על 2% בלבד, אנו מבקשים לייצר שינוי מתבקש שיתאים את המציאות הביטחונית החדשה וכן את הדרישות החדשות מאנשי ומשפחות המילואים. ככלל, היות וממוצע ימי המילואים בשנת 2023–2024 עומד על 120 ימי מילואים, אנו מבקשים לתמרץ באופן יוצא דופן את אנשי ומשפחות המילואים אשר תרמו כשליש מהשנה לטובת הגנה על הבית במלחמת חרבות ברזל ולמעלה מ-60 יום בשגרה, מקריבים את נפשם, פרנסתם וטובתם האישית והמשפחתית לטובת יצירת חזית אחידה חזקה ומאוחדת ושומרים על מדינה שלמה.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת משה סעדה וקבוצת חברי הכנסת (פ/4709/25), על ידי חבר הכנסת אוהד טל (פ/4865/25), על ידי חברת הכנסת שרון ניר וקבוצת חברי הכנסת (פ/5006/25), על ידי חבר הכנסת משה סולומון (פ/5015/25) ועל ידי חבר הכנסת משה פסל (פ/5047/25).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח' בכסלו התשפ"ה (09.12.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת אלעזר שטרן
גדי איזנקוט
אופיר כץ

4953/25/פ

הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (הוראת שעה – חרבות ברזל)
(תיקון – הכרה במי שנספה בפגיעת איבה כחייל שנספה במערכה), התשפ"ה–2024

הוספת סעיף 1ב2 – 1.
הוראת שעה –
חרבות ברזל

בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף שניתנה ביום האמור לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951¹ (בחוק זה – תקופת הוראת שעה), יקראו את חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"ב–1950², כך שאחרי סעיף 2ב יבוא:

"הכרה במי שנספה 1ב2. (א) לעניין חוק זה, ייראו את מי ששירת בפגיעת איבה כחייל שנספה במערכה – הוראת שעה – חרבות ברזל

בשירות מילואים לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח–2008³, לתקופה של 60 ימים לפחות ונספה שלא בעת שירותו כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופת הוראת השעה ובטרם חלף חודש מיום שחרורו משירות המילואים כאמור, כמי שמת תוך כדי ועקב שירות המילואים; לעניין סעיף זה, "תקופת הוראת השעה" – התקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף שניתנה ביום האמור לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951⁴.

¹ סייח התשי"א, עמ' 78.

² סייח התשי"ב, עמ' 162.

³ סייח התשס"ח, עמ' 502.

⁴ סייח התשי"א, עמ' 78.

(ב) לעניין חוק זה יראו חייל בשירות קבע שנספה כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופת הוראת השעה כמי שמת תוך כדי ועקב השירות אף אם החבלה אינה חבלת שירות.

(ג) לעניין חוק זה יראו חייל ששוחרר משירות סדיר ונספה כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופת הוראת השעה ובטרם חלף חודש מיום שחרורו כמי שמת תוך כדי ועקב השירות.

תיקון חוק בתי קברות צבאיים 1. בתקופת הוראת השעה יקראו את סעיף 14 לחוק בתי קברות צבאיים, התשי"ב-1950⁵, כך שאחרי פסקה (7) יבוא:

"(8) מי ששירת בשירות מילואים לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008, לתקופה של 60 ימים לפחות ונספה שלא בעת שירותו כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף שניתנה ביום האמור לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951⁶ (בסעיף זה – תקופת הוראת השעה), ובטרם חלף חודש מיום שחרורו משירות המילואים כאמור;

(9) חייל ששוחרר משירות סדיר ונספה כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופת הוראת השעה ובטרם חלף חודש מיום שחרורו.

דברי הסבר

מדינת ישראל מוקירה את אלה אשר שירתו את המדינה במהלך שירותם הצבאי ומכירה בחשיבותם של חיילי המילואים המהווים מרכיב חיוני בביטחון המדינה. הצעת החוק נועדה להעניק את הכבוד הראוי לאזרחים אשר שוחררו משירות סדיר או סיימו שירות מילואים פעיל או שמשרתים בשירות קבע ונרצחו בפעולת איבה במהלך מלחמת חרבות ברזל. כאות הערכה והוקרה של המדינה על תרומתם למאמץ הביטחוני ועל המחיר הכבד ששילמו במותם, מוצע להרחיב את מעגל הזכאים לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"ב-1950 (להלן – חוק משפחות חיילים שנספו במערכה), ולהכיר במי שנספה בפעולת איבה במהלך מלחמת חרבות ברזל כחלל צה"ל גם אם לא נספה תוך כדי ועקב השירות ובלבד ששירת 60 ימים לפחות בשירות מילואים וטרם חלף חודש מיום שחרור משירות המילואים, ולגבי חייל קבע אף אם החבלה אינה חבלת שירות. לגבי חיילים ששוחררו משירות סדיר ונספו כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופת הוראת

⁵ ס"ח התשי"ב, עמ' 258.
⁶ ס"ח התשי"א, עמ' 78.

השעה מוצע להכיר בהם לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה אם טרם חלף חודש מיום שחרורם מהשירות.

להצעת החוק אין השלכה תקציבית משמעותית, כיוון שהתגמול המשתלם לפי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970, דומה לתגמולים המשתלמים לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה. כמו כן, מוצע לתקן בהתאמה את חוק בתי קברות צבאיים. הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון (פ/25/4952).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ו בתשרי התשפ"ה (28.10.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1513 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 22.12.2024.

חק/1513. הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (הוראת שעה - חרבות ברזל) (תיקון - הכרה במי שנספה בפגיעת איבה כחייל שנספה במערכה), התשפ"ה-2024 של תה"כ אלעזר שטרן ואחרים (פ/4953)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
קטי קטרין שטרית
יצחק פינדרוס
משה פסל
משה רוט
צבי ידידיה סוכות
אברהם בצלאל
יוסף טייב
ששון ששי גואטה
אוהד טל
דן אילוז
שמחה רוטמן
בועז ביסמוט
עמית הלוי

4648/25/פ

הצעת חוק שירות ביטחון (תיקון – פטור זקן לחיילים), התשפ"ד–2024

הוספת סעיף 45א.1. בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו–1986¹, אחרי סעיף 45 יבוא:

"גידול זקן 45א. (א) חייל בשירות סדיר יהיה רשאי לגדל זקן.

(ב) הוראות ליישום סעיף זה ייקבעו בפקודות הצבא באופן שוויוני וכך שלא תהיה הפליה בין חיילים, לרבות בשל השתייכותם הדתית או מידת הקפדתם על קיום מצוות הדת."

דברי הסבר

כיום, על מנת לקבל פטור זקן לחיילים, ישנן שלוש אפשרויות: פטור מטעמים אישיים (פטור הניתן לחייל שהזקן מהווה חלק מדמותו או מהווייתו), פטור מטעמים רפואיים (פטור זמני שיש לחדשו לעיתים תכופות) ופטור מטעמים דתיים.

הפטור השכיח ביותר הינו פטור מטעמים דתיים, אולם התניית הפטור בהוכחת "מידת דתיות

¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

מספקת" מפלה בין חייל לא דתי, המבקש לגדל זקן, לבין חייל דתי. כתוצאה מכך, נוצר מצב בו חיילים רבים שאינם דתיים מבקשים פטור זקן בטענה כי הינם דתיים, ובשל כך התפתח נוהג בצבא לפיו קצין בדרגת סגן אלוף קובע מי נחשב דתי ומי לא, דבר שהופך את הצבא, ללא כל הסמכה בדין, לרשות הקובעת את זהותו ומידת אמונתו של אדם.

יתרה מכך, עצם האפשרות של כל חייל דתי לקבל פטור, מביאה לכך שמספר מקבלי הפטורים יהיה גדול ביותר, גם אם יינתנו רק לחיילים שהוכרו כדתיים. מכאן, שלו באמת היה קושי בכך שחייל יגדל זקן, לא ניתן היה לתת פטורים בהיקף כזה. מתן הפטור בהיקף כה גדול מעיד שאין בגידול זקן כדי לפגוע בצבא או במשמעת החיילים.

עוד יוסף, כי הצורך להוכיח "מידת דתיות מספקת" פוגע פגיעה קשה בפרטיות החיילים, וההתערבות בנושא גידול הזקן פוגעת שלא לצורך גם בזכות האדם על גופו.

הצעת החוק נועדה לתקן את העוול שנוצר, ולאפשר לכלל החיילים הרוצים בכך לגדל זקן באופן שוויוני. על מנת לשמור על הופעה הולמת ועל המשמעת, מוצע כי יקבע על ידי הצבא הסדר מפורט בעניין זה, תוך שמירה על שוויון ואחידות בין כלל החיילים.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת יריב לוין (פ/24/2180).

הצעת החוק זהה לפ/24/2180 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ד' בסיוון התשפ"ד (10.06.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1512 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 22.12.2024.

חק/1512. הצעת חוק שירות ביטחון (תיקון - פטור זקן לחיילים), התשפ"ד-2024 של
ח"כ קטי קטרין שטרית ואחרים (פ/4648)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין, יואב קיש, זאב אלקין, שלמה קרעי,
סגן השר אורי מקלב, גבי לוטם הכהן ורס"ן מאי ארבל.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת רם בן ברק

פ/25/4993

הצעת חוק מרשם האוכלוסין (תיקון – הוספת לאום ארמי), התשפ"ה–2024

1. תיקון סעיף 19ג. בחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה–1965¹, בסעיף 19ג, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א), שינוי של לאום ללאום הארמי יירשם גם על פי החלטת פקיד הרישום בבקשה שיגיש לו המעוניין בשינוי רישום הלאום שלו; בקשה כאמור יכול שתוגש בנוגע לקטין באמצעות האפוטרופס שלו.

(2) מבקש יגיש בלשכת האוכלוסין לפקיד הרישום תעודת טבילה או תעודת שייכות, לאחת מהכנסיות המוכרות כחלק מהבקשה לתיקון הרישום.

(3) בסיום תהליך הבדיקה ינפיק למבקש פקיד הרישום תמצית רישום ותעודת לידה מתוקנת, שבהם יירשם שהמבקש הוא בן ללאום הארמי."

דבר ה ס ב ר

הצעת החוק מבקשת לתקן טעות היסטורית ולאפשר תיקון ורישום הלאום הארמי בצורה הולמת. סעיף 2(א)(5) לחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה–1965 (להלן – החוק), קובע כי במרשם האוכלוסין יירשמו פרטי הלאום של תושבי המדינה. עד לשנת 2014 לא התאפשר לרשום תושבים כבני הלאום הארמי. בשנה זו החליט משרד הפנים לאפשר רישום תושבים כבני הלאום הארמי. ואולם תושב המבקש לשנות רישום של לאום נדרש לנהל הליך משפטי לצורך קבלת פסק דין אשר מהווה תעודה ציבורית (וראה סעיפים 16 ו-19ג(א) לחוק). (לדוגמה ראה הי"פ 12975-07-15 ח'לול נ' משרד הפנים – מנהל האוכלוסין (20.7.15)).

הדרישה לנהל הליך משפטי לצורך תיקון הרישום מתווה נטל בלתי מוצדק בנוגע לתושבים שלא יכלו להירשם בעבר כארמים, ניהול הליך משפטי שכזה כרוך בהוצאות ובהן אגרת בית משפט ותשלום עבור

¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 270.

הייצוג המשפטי, לנוכח מדיניות הרישום שהוחלה עד לשנת 2014. שר הפנים לשעבר, חבר הכנסת גדעון סער, בספטמבר 2014 הכיר בלאום הארמי לפי חוות הדעת שהוגשו לו, עובדת קיומו של הלאום הארמי בולטת לעין, ומתקיימים לגביו התנאים הנדרשים לחוכחת קיומו של לאום: מורשת היסטורית, דת, תרבות, מוצא ושפה משותפת. לפיכך קבע שר הפנים כי יש להנחות את פקידי הרישום לאפשר רישום תושב כארמי בפרט הלאום, הן בעת רישום ראשון במרשם האוכלוסין והן בעת שינוי הרישום. לפיכך מוצע לאפשר את תיקון רישום הלאום במרשם ללאום הארמי, לתושבים המעוניינים בכך, באמצעות הליך מנהלי פשוט, אשר ינוהל על ידי פקיד הרישום. הליך זה יעמוד בתוקף במשך שלוש שנים עם אפשרות ארכה לשנתיים נוספות שבמהלכן יוכלו תושבים המעוניינים בתיקון ושינוי רישום כאמור להגיש בקשתם מול פקיד הרישום בלשכת האוכלוסין. הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת שמחה רוטמן (4796/25/פ) ועל ידי חבר הכנסת עודד פורר וקבוצת חברי הכנסת (פ/4845/25). הצעת חוק זהה לפ/4845/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י' בחשוון התשפ"ה (11.11.2024)

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס'...)(הוראת שעה – הסכם לטובת מי שאינו תושב), התשפ"ה- 2024

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) (להלן – השבעה באוקטובר) החלה מתקפת טרור רצחנית מרצועת עזה על מדינת ישראל. במסגרתה, חדרו משטח רצועת עזה לשטחה של מדינת ישראל כ-6,000 מחבלים, מהיבשה, מהאוויר ומהים ותקפו באכזריות אזרחים, ובהם חיילים ואנשי כוחות הביטחון. כמו כן, שוגרו ביום זה כ-4,300 רקטות לשטח מדינת ישראל. במתקפה זו נרצחו כ-1,145 אזרחים ישראלים, בהם 366 אנשי כוחות הביטחון, נפצעו אלפים, ונתטפו לשטח רצועת עזה 251 אנשים בהם: אזרחים, חיילים ונתינים זרים.

האירועים שהתרחשו ביום השבעה באוקטובר הם חריגים הן בהיקף הנפגעים והן בחומרת הפגיעות ובמגוון הפגיעות ודורשים מענים נוספים על אלה הקבועים היום בתקיקה ועל כן ביום כ"ח באדר ב' התשפ"ד (7 אפריל 2024) מונתה על ידי שר האוצר, ועדה ציבורית למתן סיוע לנפגעים מהאירועים שהתרחשו בשבעה באוקטובר (להלן – הוועדה הציבורית).

ביום י"ז בתמוז התשפ"ד (23 ביולי 2023) הוגשו לשר האוצר המלצות הוועדה הציבורית וביום י"ב באלול התשפ"ד (15 בספטמבר 2024), אימצה הממשלה במסגרת החלטת ממשלה מס' 2185 שעניינה "אימוץ המלצות הוועדה הציבורית למתן סיוע לנפגעים מהאירועים שהתרחשו ביום השבעה באוקטובר" (להלן – החלטה 2185), את המלצות הוועדה הציבורית.

בהתאם להחלטה 2185, מתן הסיוע והמענים הנוספים לנפגעים מאירועים שהתרחשו בשבעה באוקטובר יינתן באמצעות המוסד לביטוח לאומי, בהתאם להסכם לפי סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה – 1995 (להלן – חוק הביטוח הלאומי).

בהתאם להוראות סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי רשאי המוסד לביטוח לאומי ליתן הטבות סוציאליות מכוח הסכם לפי סעיף זה, רק למי שהוא תושב ישראל.

משכך מוצע כעת, ועל מנת שיתאפשר ליתן סיוע כאמור בהמלצות הוועדה הציבורית כפי שהומצאו בהחלטה 2185, גם לנפגעים מהאירועים שהתרחשו ביום השבעה באוקטובר, שאינם תושבי ישראל, לתקן בהוראת שעה, במסגרתה יהיה רשאי המוסד לביטוח לאומי ליתן סיוע ומענים אלו אף למי שאינו תושב במסגרת הסכם סעיף 9 שייערך בין המוסד לביטוח לאומי למשרד האוצר.

ג. השפעת החוק המוצע על קבוצות אוכלוסייה מסוימות

התיקון המוצע עניינו לאפשר מתן הטבות סוציאליות אף למי שאינו תושב במסגרת הסכם מכות הוראות סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי, שבנוסחו היום מאפשר מתן הטבות רק לתושבי המדינה.

ד. השפעת טיוטת החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם, משרדים אחרים ורשויות אחרות.

אין השפעה. עלות התשלום תהיה מתוך הסכום שהוקצה זה מכבר לצורך ההסכם.

ה. השפעת החוק על התקן המנהלי

אין :

ו. הערות המשרדים

התקבלו הערות משרד המשפטים ומשרד האוצר אשר הוטמעו בתיקון

ז. המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (ציבורי חוקתי) סמכה ידה על טיוטת החוק

להלן נוסח טיוטת החוק המוצע ודברי הסבר

טיוטת חוק מטעם משרד העבודה:

טיוטת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 72) (הטבות מכוח הסכם לפי סעיף 9 לחוק לטובת מי שאינו

תושב), התשפ"ה-2024

תיקון סעיף 406 .1 בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995¹, בסעיף 406, בסופו יבוא:

"(ו) על אף האמור בסעיף 9(א), רשאי המוסד, בכפוף לתנאים הקבועים בסעיף האמור, ליתן הטבות סוציאליות מכוח הסכם המאמץ את המלצות הוועדה הציבורית למתן סיוע לנפגעים מהאירועים שהתרחשו בשבעה באוקטובר, גם למי שאינו תושב, ומתקיים בו האמור בפסקה (2) להגדרת "נפגע" בחוק נפגעי פעולות איבה."

ד ב ר י ה ס ב ר

כללי ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) (להלן – השבעה באוקטובר) החלה מתקפת טרור רצחנית מרצועת עזה על מדינת ישראל. במסגרתה, חדרו משטח רצועת עזה לשטחה של מדינת ישראל כ- 6,000 מחבלים, מהיבשה, מהאוויר ומהים ותקפו באכזריות אזרחים, ובהם חיילים ואנשי כוחות הביטחון. כמו כן, שוגרו ביום זה כ-4,300 רקטות לשטח מדינת ישראל. במתקפה זו נרצחו כ-1,145 אזרחים ישראלים, בהם 366 אנשי כוחות הביטחון, נפצעו אלפים, ונחטפו לשטח רצועת עזה 251 אנשים בהם אזרחים, חיילים ונתינים זרים.

האירועים שהתרחשו ביום השבעה באוקטובר חריגים הן בהיקף הנפגעים והן בחומרת הפגיעות ובמגוון שלהן ודורשים מענים נוספים על אלה הקבועים היום בחקיקה ועל כן ביום כ"ח באדר ב' התשפ"ד (7 באפריל 2024) מונתה על ידי שר האוצר, ועדה ציבורית למתן סיוע לנפגעים מהאירועים שהתרחשו בשבעה באוקטובר (להלן – הוועדה הציבורית).

ביום י"ז בתמוז התשפ"ד (23 ביולי 2023) הוגשו לשר האוצר המלצות הוועדה הציבורית וביום י"ב באלול התשפ"ד (15 בספטמבר 2024) אימצה הממשלה במסגרת החלטת ממשלה מס' 2185 שעניינה "אימוץ המלצות הוועדה הציבורית למתן סיוע לנפגעים מהאירועים שהתרחשו ביום השבעה באוקטובר" (להלן – החלטה 2185), את המלצות הוועדה הציבורית.

בהתאם להחלטה 2185, מתן הסיוע והמענים הנוספים לנפגעים מאירועים שהתרחשו בשבעה באוקטובר יינתן באמצעות המוסד לביטוח לאומי, בהתאם להסכם לפי סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן – החוק).

בהתאם להוראות סעיף 9 לחוק רשאי המוסד לביטוח לאומי ליתן הטבות סוציאליות מכוח הסכם לפי סעיף זה, רק למי שהוא תושב ישראל. כדי לאפשר מתן סיוע כאמור בהמלצות הוועדה הציבורית כפי שאומצו בהחלטה 2185, גם לנפגעים מהאירועים שהתרחשו ביום השבעה באוקטובר, שאינם תושבי ישראל, מוצע לתקן את החוק כך שהמוסד יהיה רשאי ליתן סיוע ומענים נוספים גם למי שאינו תושב, וזאת במסגרת הסכם לפי סעיף 9 לחוק שיערך בין המוסד לביטוח לאומי למשרד האוצר, המתגבש בימים אלה.

סעיף 1 מוצע לתקן את הוראת סעיף 406 לחוק כך שיאפשר למוסד לביטוח לאומי ליתן הטבות סוציאליות גם למי שאינו תושב, וזאת אם ההטבות הסוציאליות ניתנות מכוח ההסכם בדבר "אימוץ המלצות הוועדה הציבורית למתן סיוע לנפגעים מהאירועים שהתרחשו ביום השבעה באוקטובר".

מוגש על ידי שר העבודה

כ"ה בכסלו התשפ"ה
26 בדצמבר 2024

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 30; התשפ"ה, עמ' 72.

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון

1628/25/פ

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – השוואת קצבת אזרח ותיק וקצבת נכות לשכר מינימום), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 1 בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, אחרי ההגדרה "שירות לאומי" יבוא:
- "שכר המינימום" – שכר מינימום לחודש כהגדרתו בחוק שכר מינימום;".
2. תיקון סעיף 200 בסעיף 200(א) לחוק העיקרי –
- (1) במקום הרישה עד המילה "ושנקבעה" יבוא "נכה יחיד שנקבעה", ובמקום "ששיעורה הוא צירוף השיעורים האלה מקצבת יחיד מלאה כמשמעותה בסעיף קטן (ב)" יבוא "שסכומה הוא צירוף כל אלה";
- (2) בפסקה (1), במקום "107%" יבוא "סכום השווה לשכר המינימום";
- (3) בפסקה (2), אחרי "20.6%" יבוא "מקצבת יחיד מלאה כמשמעותה בסעיף קטן (ב)";
- (4) בפסקה (3), אחרי "21.40%" יבוא "מקצבת יחיד מלאה כמשמעותה בסעיף קטן (ב)".
3. תיקון סעיף 202 בסעיף 202 לחוק העיקרי –
- (1) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב) על אף האמור בסעיפים 200 ו-201, נכה שהכנסתו הכוללת עלתה על סכומים כמפורט להלן, ינוכו מהחלק מהקצבה המגיע לו לפי סעיף 200(א)(1), או מהחלק מהקצבה החלקית לפי סעיף 201 המחושב ביחס לקצבה לפי סעיף 200(א)(1), ניכויים בשיעורים שלהלן, לפי העניין:

¹ סייח התשנ"ה, עמ'

(1) נכה שהכנסתו הכוללת עולה על פעמיים שכר המינימום ואינה עולה על שלוש פעמים שכר המינימום – ניכוי בשיעור 20%;

(2) נכה שהכנסתו הכוללת עולה על שלוש פעמים שכר המינימום ואינה עולה על ארבע פעמים שכר המינימום – ניכוי בשיעור 40%;

(3) נכה שהכנסתו הכוללת עולה על ארבע פעמים שכר המינימום ואינה עולה על חמש פעמים שכר המינימום – ניכוי בשיעור 60%;

(4) נכה שהכנסתו הכוללת עולה על חמש פעמים שכר המינימום – ניכוי בשיעור 80%."

(2) סעיף קטן (ג) – בטל;

(3) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) לעניין סעיף זה, "הכנסה כוללת" – הסכום הכולל של ההכנסה של המבוטח בצירוף הקצבה המשולמת לו לפי סעיף 200(א) או 201."

תיקון סעיף 244 .4 בסעיף 244 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), במקום "בשיעור של 17.7% מהסכום הבסיסי" יבוא "בסכום השווה לשכר המינימום".

תיקון סעיף 245 .5 בסעיף 245 לחוק העיקרי –

(1) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), אם עלתה הכנסתו הכוללת של המבוטח על סכומים כמפורט להלן, ינוכו מקצבת אזרח ותיק המשולמת לו לפי סעיף 244(א) ניכויים בשיעורים כלהלן, לפי העניין:

(1) מבוטח שהכנסתו הכוללת עולה על פעמיים שכר המינימום, ואינה עולה על שלוש פעמים שכר המינימום – ניכוי בשיעור 20%;

(2) מבוטח שהכנסתו הכוללת עולה על שלוש פעמים שכר המינימום ואינה עולה על ארבע פעמים שכר המינימום – ניכוי בשיעור 40%;

(3) מבוטח שהכנסתו הכוללת עולה על ארבע פעמים שכר המינימום ואינה עולה על חמש פעמים שכר המינימום – ניכוי בשיעור 60%;

(4) מבוטח שהכנסתו הכוללת עולה על חמש פעמים שכר המינימום – ניכוי בשיעור 80%";

(2) בסעיף קטן (ג), אחרי ההגדרה "הכנסה" יבוא:

"הכנסה כוללת" – הסכום הכולל של ההכנסה של המבוטח בצירוף הקצבה המשולמת לו לפי סעיף 244(א)."

תיקון סעיף 247 א 6. בסעיף 247 לחוק העיקרי, במקום הסיפה החל במילה "ההפרש" יבוא "1% מהסכום הבסיסי".

ביטול לוח ח' 7. לוח ח'1 לחוק העיקרי – בטל.

ד ב ר י ה ס ב ר

כיום במדינת ישראל, קצבאות אזרחים ותיקים ונכים עומדות על סכומים הנמוכים בהרבה משכר המינימום. יתירה מכך, נכה שיש לו הכנסות נוספות על הקצבה לה זכאי מכוח חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995, מנוכים מסכום הקצבה שלו סכומים שונים המביאים למצב שבו שכרו החודשי הכולל נפגע משמעותית. התנהלות זו, גוררת פגיעה קשה בערך השוויון ובזכותו של אדם לכלכל את עצמו ולחיות בכבוד, כשאר אזרחי מדינת ישראל.

מוצע לקבוע כי הכנסתם של אזרחים ותיקים ונכים הזכאים לקצבה מהביטוח הלאומי בהתאם לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995, לא תפחת משכר המינימום הקבוע בחוק. יתרה מכך, על מנת לעודד יציאה לעבודה מצד אחד ולהקצות משאבים גדולים יותר לאלו הזקוקים לכך מצד שני, הצעת החוק קובעת מנגנון דיפרנציאלי לגובה הקצבה. למעשה, מוצעת קצבה אוניברסלית, שלה יהיו זכאים כלל האזרחים הוותיקים והנכים בישראל, אשר תעמוד על 20% משכר המינימום. מדרגות הקצבה בין 20% ל-100% שכר המינימום יהיו כדלהלן: מבוטח שהכנסתו הכוללת פחותה מ-5 פעמים שכר המינימום יהיה זכאי לקצבה של 40% משכר המינימום. מבוטח שהכנסתו הכוללת פחותה מ-4 פעמים שכר המינימום יהיה זכאי לקצבה של 60% משכר המינימום. מבוטח שהכנסתו הכוללת פחותה מ-3 פעמים שכר המינימום יהיה זכאי לקצבה של 80% משכר המינימום. מבוטח שהכנסתו הכוללת פחותה מפעמיים שכר המינימום יהיה זכאי לקצבה מלאה של 100% שכר המינימום.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת שלמה קרעי (פ/1895/24), ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת שלמה קרעי (פ/783/25) ועל ידי חבר הכנסת איימן עודה וקבוצת חברי הכנסת (פ/1173/25).

הצעת החוק זהה לפ/1895/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ג בטבת התשפ"ג (16.01.2023)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1399 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 17.11.2024.

חק/1399. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - השוואת קצבת אזרח ותיק וקצבת נכות לשכר מינימום), התשפ"ג-2023 של חה"כ מיכאל מרדכי ביטון (פ/1628)

יושב-ראש ועדת השרים פותח את הדיון.

נציגת המוסד לביטוח לאומי, שרית דמרי, מציגה את הצעת החוק.

בדיון משתתפים: השר יריב לוין והגב' שרית דמרי.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בארבעה חודשים.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת שרון מרים השכל

פ/25/787

הצעת חוק עובדים זרים (תיקון – היתר להעסקת עובד זר בענף הסיעוד), התשפ"ג–2022

1. תיקון סעיף 1גג בחוק עובדים זרים, התשנ"א–1991¹, בסעיף 1גג, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:
"ה) היתר להעסקת עובד זר בענף הסיעוד יינתן לכל אדם שנקבעה לו דרגת נכות בהתאם להוראות סעיף 118 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995², המבקש זאת."

דברי הסבר

בישראל קיים מחסור כרוני בעובדים זרים בכלל ובענף הסיעוד בפרט. מחסור זה פוגע קשות באוכלוסיות שנמצאות במצבים קשים מאוד, הן בריאותית והן כלכלית שנאלצות להתמודד עם היצע דל מאוד של עובדים זרים. מחסור זה מוביל לעלייה במחירים ולירידה באיכות השירות שמספקים העובדים בסיעוד. כבר היום מציעה המדינה פתרונות רבים לבעיה זו, בניהם ההשתתפות בעלויות העסקת העובדים הזרים בענף הסיעוד.

ואולם, הדרך לקבלת האישור מרשויות המדינה להשתתפות זו ארוכה ומלאה באתגרים ביורוקרטיים שגוזלים זמן וכסף רב. מהפתרונות שמציעות רשויות המדינה ניתן להסיק שישנה התעלמות מהסיבה המרכזית לבעיות אלו: הפער העצום שבין ההיצע לביקוש. הפתרון המתבקש נוכח בעיה זו הינו הסרת המגבלות שמטילה המדינה על ההיצע. הדרך להסרת מגבלות אלו פשוטה מאוד: מוצע להתיר לכל אדם שנקבעה עבורו דרגת נכות להעסיק עובד זר.

חשוב להדגיש – המנגנון הקיים היום מתיר להעסיק עובד זר בסיעוד בכפוף לזכאות של אדם להשתתפות הכלכלית של המדינה בהוצאות הסיעוד. הצעת חוק זו לא מבטלת מנגנון זה אך מאפשרת לכל אדם שנקבעה לו דרגת נכות להעסיק באופן ישיר ובמימונו עובד זר, בלי קשר לסטטוס הבקשה שלו, או עצם קיום אותה הבקשה למימון אותו העובד מטעם המדינה.
הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת שרון מרים השכל (פ/24/3245).

הצעת החוק זהה לפ/24/3245 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ב' בטבת התשפ"ג (26.12.2022)

¹ ס"ח התשנ"א, עמ' 112.
² ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת ינון אזולאי
ולדימיר בליאק

3785/25/פ

הצעת חוק הגנת הצרכן (תיקון – משלוח חשבונית ושובר זיכוי לצרכן בדרך מקוונת), התשפ"ג–2023

תיקון סעיף 13ב 1. בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א–1981¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 13ב, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) (1) עוסק שהוא קמעונאי גדול כהגדרתו בחוק קידום התחרות בענף המזון, התשע"ד–2014² (בסעיף זה – קמעונאי גדול), יציע לצרכן, מיד בתום עסקה שנערכה במקום העסק, לקבל חשבונית דיגיטלית באחת הדרכים המנויות בסעיף קטן (ה); לעניין סעיף זה, "מקום העסק" – לרבות סניף המנוהל על ידי זכיון.

(2) עוסק שהוא קמעונאי גדול, שהתקשר עם צרכן בעסקת מכר מרחוק כהגדרתה בסעיף 14ג(ו), ימציא לצרכן כל אחת מאלה:

(א) חשבונית דיגיטלית – מיד לאחר ביצוע העסקה באחת הדרכים המנויות בסעיף קטן (ה);

(ב) העתק חשבונית עבור העסקה – במועד מסירת הנכס ללקוח או בעת מתן השירות.

(ה) חשבונית דיגיטלית כאמור בסעיף קטן (ד) תישלח לצרכן באחת הדרכים המפורטות להלן, שבה בחר הצרכן לקבל הודעות מהעוסק, בהתאם לפרטי ההתקשרות שמסר הצרכן לעוסק במועד ההתקשרות או במועד מאוחר יותר:

(1) מסרון;

(2) דואר אלקטרוני;

(3) אמצעי תקשורת מקוון אחר.

(ו) בלי לגרוע מהאמור בסעיפים קטנים (ד) ו-(ה), עוסק שהוא קמעונאי גדול המוסר חשבונית או זיכוי, ישמור העתק מהם עד תום שבע שנים מיום מסירתם.

תיקון סעיף 14ז 2. בסעיף 14ז(א) לחוק העיקרי, אחרי פסקה (1) יבוא:

"(א1) עוסק שהוא קמעונאי גדול יציע לצרכן לקבל העתק דיגיטלי של שובר זיכוי עבור עסקה באחת הדרכים המנויות בסעיף 13ב(ה);"

ד ב ר י ה ס ב ר

בעידן הדיגיטלי בו אנו מצויים היום, ולאור השימוש המוגבר ברכישות באמצעות האינטרנט אין כל סיבה להכביד על הצרכן, הן ברכישות בחנויות פיזיות והן ברכישות מקוונות. לאור זאת, ראוי לאמץ סטנדרט צרכני בסיסי, ולשלוח חשבונית עסקה בצורה דיגיטלית אם יבחר בכך הצרכן. שיטה זו היא הדרך המיטבית והנוחה ביותר עבור הצרכן להשתמש בחשבונית או בשובר הזיכוי במסגרת מימוש זכויותיו הצרכניות. יצירת סטנדרט אחיד של משלוח חשבוניות יגביר את השקיפות ויסייע בהשוואת מחירים, יתרום לחיזוק התחרות ולהורדת יוקר המחיה.

לפיכך, מוצע לקבוע כי קמעונאי גדול יחויב להציע מסירה דיגיטלית של חשבונית וכן שובר זיכוי. הצרכן יוכל לבחור אם ברצונו לקבל חשבונית או שובר הזיכוי באופן דיגיטלי או בהעתק פיזי. בעסקת מכר מרחוק, יחויב הקמעונאי הגדול במשלוח חשבונית עסקה מפורטת באמצעות קובץ דיגיטלי באופן מידי, וגם במשלוח חשבונית נייר עם מסירת הטובין או מתן השירות שהוזמן.

עוד מוצע לקבוע כי עוסק שהוא קמעונאי גדול ישמור העתק חשבונית או זיכוי של לקוח לתקופה של שבע שנים מיום מסירתם ללקוח.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ו' באב התשפ"ג (24.07.2023)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1491 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 15.12.2024.

חק/1491. הצעת חוק הגנת הצרכן (תיקון) - משלוח חשבונית ושובר זיכוי לצרכן בדרך
מקוונת), התשפ"ג-2023 של חה"כ ינון אזולאי וולדימיר בליאק (פ/3785)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר יריב לוין וה"ח ברק קרוננפלד ועמית גולדמן.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבועיים.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת ניסים ואטורי

4651/25/פ

הצעת חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (תיקון – פיקוח על מחירי ענף ביטוחי הרכב) (הוראת שעה), התשפ"ד–2024

- הוראת שעה 1. בתקופה של חמש שנים מיום תחילתו של חוק זה, יקראו את חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו–1996¹ (להלן – החוק העיקרי), כך:
- (1) בסעיף 1(א), אחרי "בחוק זה" יבוא:
- "ביטוח רכב חובה" – פוליסה כמשמעותה בפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל–1970²;
- "ביטוח רכב רכוש" – רכב שבוטח בביטוח נזקי רכוש ונזקי רכוש של צד שלישי לפי סעיף 38 בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א–1981³;"
- (2) בסעיף 6, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב1) השרים, בהמלצת הממונה על התחרות, רשאים, בצו, להחיל חוק זה על ביטוח רכב חובה וביטוח רכב רכוש, אם ראו כי יש צורך בפיקוח על מחירי מצרכים כאמור בשל העלאת מחיר העולה באופן ניכר וחריג על מחיר הממוצע בשוק של המצרך.";
- (3) בסעיף 12, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א1) השרים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יקבעו בתקנות הוראות לעניין אופן חישוב מחיר ביטוח רכב חובה ומחיר ביטוח רכב רכוש, לרבות מועד עדכונם; השרים רשאים לקבוע מחיר מרבי לביטוחי רכב כאמור; מחיר ביטוחי רכב כאמור ייקבעו, בין השאר,

¹ ס"ח התשנ"ו, עמ' 192.
² דמ"י התש"ל, עמ' 320.
³ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

בהתאם למאפייני הרכב, זהות הנהג, והמטרה שלשמו נועד הרכב."

2. תקנות ראשונות .2 תקנות ראשונות לפי סעיף 12(א1) לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה, יובאו לאישור ועדת הכלכלה של הכנסת בתוך שישה חודשים מיום תחילתו של חוק זה.

דברי הסבר

יוקר המחיה המאמיר בישראל מעמיד בפני משפחות התמודדויות כלכליות רבות ולא פשוטות. נתח מרכזי מסל ההוצאה המשפחתית מופנה לרכישת ביטוחים שונים, והביטוחים העיקריים והיקרים מבין ביטוחים כאמור, הם ביטוחי הרכב.

השימוש ברכב פרטי בישראל מותנה בקיומה של פוליסת ביטוח רכב חובה, שמבטחת מפני נזקי גוף לנהג הרכב, נוסעיו או מי שנפגע מהרכב. בעלי הרכבים רשאים לעשות, בנוסף לביטוח רכב חובה, גם ביטוח רכב רכוש המבטח מפני נזקי רכוש שעלולים להיגרם לרכב המבוטח או מפני נזקי רכוש שנגרמו לצד שלישי (ביטוח מקיף או ביטוח צד ג').

בשנים האחרונות עלויות פרמיות הביטוח בענף ביטוחי הרכב זינקו, ועלייה זו פוגעת פגיעה משמעותית בכיסם של משפחות בישראל. מעבר לנזקים הכלכליים, מצב מתמשך זה עלול לגרום לבעלי הרכבים להימנע מרכישת ביטוחי רכב, כאשר השלכותיה השליליות של נהיגה ללא ביטוח חובה מתגלגלות לכיס הציבורי ונהיגה ללא ביטוח מקיף או ביטוח צד ג', מסכנת את רכביהם ורכושם של אחרים.

בענף ביטוחי הרכב קיימים כיום עיוותים חמורים הנדרשים לטיפול חקיקתי ורגולטורי דחוף, אשר חלקם נסקרו על ידי מרכז המחקר והמידע של הכנסת מיום ט"ז בתמוז התשפ"ג (5 ביולי 2023) בנושא "סקירה בנושא מחיר ביטוחי רכב והגורמים המשפיעים עליו".

עד למתן מענה חקיקתי ורגולטורי מתאים לעיוותים הקיימים כיום בענף ביטוחי הרכב, מוצע בהצעת חוק זו לקבוע הוראת שעה לתקופה של חמש שנים, במסגרתה יחול חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-1996, על ענף ביטוחי הרכב – הן על ביטוח רכב חובה והן על ביטוח רכב רכוש – אם מצאו שר התחבורה והבטיחות בדרכים ושר האוצר (להלן – השרים) כי מחירי ביטוחים כאמור האמירו למעלה מן הסביר.

עוד מוצע כי השרים יקבעו בתקנות, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, את אופן חישוב המחירים בענף ביטוחי הרכב, לרבות עדכונם, המחיר המירבי לביטוח רכב כאמור. השרים יקבעו את מחירי ביטוחי הרכב, בין השאר, בהתאם למאפייני הרכב, זהות הנהג והמטרה לשמו נועד הרכב.

כמו כן, מוצע כי תקנות ראשונות יובאו לאישור ועדת הכלכלה של הכנסת בתוך שישה חודשים מיום פרסומו של החוק ברשומות.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"א בסיוון התשפ"ד (17.06.2024)

מוזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1522 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 22.12.2024.

חק/1522. הצעת חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (תיקון - פיקוח על מחירי ענף ביטוחי הרכב) (הוראת שעה), התשפ"ד-2024 של חה"כ ניסים ואטורי (פ/4651)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
עאידה תומא סלימאן
איימן עודה
יוסף עטאונה
עופר כסיף
אחמד טיבי

פ/25/778

הצעת חוק החלת תקצוב מגדרי על תקציבים ציבוריים בישראל, התשפ"ג–2022

1. מטרת החוק
חוק זה מטרתו להסדיר בחינה מגדרית של תקציבי המדינה, לרבות חוק תקציב שנתי ותקציבי הרשויות המקומיות, וזאת כדי להגביר את השוויון בין המינים.
2. הגדרות
בחוק זה –
"בחינה מגדרית" – בחינת כל סעיפי התקציב, לרבות תחומי פעולה ותכניות כמשמעותם בחוק יסודות התקציב, במטרה לאתר פערים בחלוקת הקצאות בין המינים הגורמים לפערים או מקבעים פערים כאמור או אי שוויון;
"תזכיר מגדרי נלווה" – תזכיר שמופיעה בו בחינה מגדרית של כל אחד מסעיפי התקציב, הפרויקט או ההחלטה, לפני העניין;
"חוק יסודות התקציב" – חוק יסודות התקציב, התשמ"ה–1985.¹
3. תקצוב מגדרי בהכנת התקציב
(א) הממונה על התקציב במשרד ממשלתי או ברשות מקומית (להלן – הממונים) יבצעו בחינה מגדרית במסגרת הכנת חוק תקציב שנתי או תקציב הרשויות המקומיות, לפי העניין.
(ב) הממונים יפרטו את ממצאיהם, כאמור בסעיף קטן (א), בתזכיר מגדרי נלווה; תזכיר מגדרי נלווה כאמור יצורף להצעת התקציב כשהיא מובאת לאישור.
4. תקצוב מגדרי שוטף
הצעות חוק וחקיקת משנה, שינויים בתקציב לפי סעיף 11 לחוק יסודות

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

התקציב, החלטות ממשלה, פרויקטים ופעילות במשרדי הממשלה או ברשויות המקומיות, שיש להם ביטוי תקציבי, ילוו בתזכיר מגדרי נלווה.

5. כללים לבחינה מגדרית (א) שר האוצר, בהתייעצות עם הרשות לקידום מעמד האישה כמשמעותה בחוק הרשות לקידום מעמד האישה, התשנ"ח-1998², יקבע כללים בדבר בחינה מגדרית של תקציב המדינה, לרבות לעניין איסוף המידע הדרוש לעניין זה, ופרסום באתר האינטרנט של משרד האוצר; כללים כאמור יפורסמו לא יאוחר מיום 1 בפברואר של כל שנת כספים.

(ב) שר הפנים יקבע כללים בדבר בחינה מגדרית של תקציב הרשויות המקומיות, לרבות לעניין איסוף המידע הדרוש לעניין זה, ופרסום באתר האינטרנט של משרד הפנים; כללים כאמור יפורסמו לא יאוחר מיום 1 בפברואר של כל שנת כספים.

6. שר האוצר ממונה על ביצועו של חוק זה, והוא רשאי, באישור ועדת הכספים של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו, לרבות בעניינים אלה:

(1) עריכת התזכיר המגדרי הנלווה;

(2) קביעת גופים ציבוריים נוספים אשר יחוייבו בבחינה מגדרית בהתאם להוראות חוק זה.

7. תחילתו של חוק זה 30 יום מיום פרסומו (להלן – יום התחילה).

8. תקנות ראשונות לפי סעיף 5(א) יותקנו בתוך 60 ימים מיום התחילה.

ד ב ר י ה ס ב ר

בשנים האחרונות גוברת ההבנה כי שוויון מגדרי מהווה זכות יסוד וכן תורם לחברה בריאה יותר ולחברה וכלכלה יצרניות יותר. יחד עם זאת, עדיין קיימים פערים חברתיים וכלכליים בין נשים לגברים. בשל כך, נעשו לאורך השנים מאמצים רבים לצמצום פערים אלה ולקידום השוויון המגדרי. תקצוב מגדרי הוא אסטרטגיה מרכזית נוספת במאמצים אלה וככזה הוא אומץ במדינות רבות בעולם. הרעיון העומד מאחורי התקצוב המגדרי הוא בחינה של תקציבים ושימוש בכלים תקציביים לקביעת סדר עדיפויות במטרה למנוע, לצמצם או לתקן אי-שוויון קיים בין גברים לנשים ולקדם באופן יזום שוויון בין גברים לנשים.

ניתוח מגדרי של כלל התקציב ושל תהליך הכנתו משקף כיצד מחולקים המשאבים בין נשים וגברים ובאיזו מידה הולמת חלוקת המשאבים את הצרכים ואת סדרי העדיפויות של נשים וגברים, נערות ונערים, ילדות וילדים. ניתוח מגדרי של התקציב הוא אסטרטגיה לקידום מעמדן של נשים ולצמצום אי השוויון המגדרי בחברה.

² ס"ח התשנ"ח, עמ' 120.

תקציב המדינה, ובתוך כך תקציבי המשרדים הממשלתיים והרשויות הציבוריות, נראה על פניו כלי ניטראלי המורכב מסכומים כספיים המציינים הוצאות והכנסות. לרוב, אין בו אזכור מפורש של נשים או של גברים. ואולם, נשים וגברים מקבוצות חברתיות שונות, ממוקמים בעמדות שונות בחברה, בשוק העבודה ובתוך המשפחה, המאופיינות בהבדלים בצרכים ובתפקידים. שירותים ציבוריים כגון חינוך, בריאות, תחבורה ציבורית ורווחה נצרכים במידות שונות ובאופנים שונים על ידי נשים וגברים. לפיכך, התקציב משפיע באופן שונה על כל אזרחית ואזרח.

תקצוב מגדרי אין פירושו בהכרח חלוקה שווה של משאבים בין נשים וגברים אלא מבט על כלל התקציב מנקודת מבט מגדרית, על מנת להעריך כיצד הוא מתמודד עם הצרכים השונים של נשים וגברים.

בסעיף 1 מוצע לקבוע כי מטרתו של חוק זה היא להסדיר בחינה מגדרית של תקציבי המדינה לרבות ביחס לחוק תקציב שנתי ותקציבי הרשויות המקומיות וזאת כדי להגביר את השוויון בין נשים וגברים ולהבטיח חלוקה הוגנת ונכונה של המשאבים. כמו כן, החלת בחינה מגדרית תגביר את שקיפות התקציב והכנתו ובכך תתרום לחיזוק הדמוקרטיה.

בסעיף 2 מוצע להגדיר בחינה מגדרית כבחינת הרבדים השונים והמשמעותיות הנלוות של סעיפי התקציב (לרבות תחומי הפעולה ותכניות) לחייהם של נשים וגברים על מנת לאתר פערים בחלוקת הקצאות. בנוסף מוצע להגדיר תזכיר מגדרי נלווה כתזכיר שבו תהיה התייחסות לבחינה המגדרית של כל אחד מסעיפי התקציב.

בסעיף 3 מוצע לקבוע כי הממונה על התקציב במשרד ממשלתי או ברשות מקומית יבצע בחינה מגדרית במסגרת הכנת חוק תקציב שנתי או תקציבי הרשויות המקומיות וממצאי בחינה מגדרית זו יפורטו בתזכיר מגדרי נלווה שיובא לאישור יחד עם הצעת התקציב.

בסעיף 4 מוצע לקבוע גם ביחס להצעות חוק וחקיקת משנה, וכן העברות תקציביות, החלטות ממשלה, פרויקטים ופעילות במשרדי הממשלה או ברשויות המקומיות, שיש להם ביטוי תקציבי שהן ילוו בתזכיר מגדרי נלווה. סעיפים 3 ו-4 להצעת החוק הם סעיפים מרכזיים בהצעה ומטרתם אינה לבחון את ההשפעות המגדריות של סעיפים שנדמה שיש להם השפעה מגדרית, אלא קודם לנתח את הסעיף, וכתוצאה מהניתוח לדלות מתוכו את ההשפעה המגדרית שהוא טומן בחובו.

בסעיף 5 מוצע לקבוע כי שר האוצר, בהתייעצות עם הרשות לקידום מעמד האישה, יקבע כללים בדבר בחינה מגדרית של תקציב המדינה, אשר יפורסמו באתר האינטרנט של משרד האוצר עד ליום 1 בפברואר של כל שנת כספים. מוצע לקבוע אותה הסמכה גם לעניין שר הפנים ביחס לתקציבי הרשויות המקומיות.

בסעיף 6 מוצע לקבוע כי שר האוצר ממונה על ביצועו של חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו, לרבות לעניין עריכת התזכיר המגדרי הנלווה וכן קביעת גופים ציבוריים נוספים שיחויבו בבחינה מגדרית בהתאם להוראות החוק המוצע.

בסעיף 7 מוצע לקבוע כי החוק המוצע ייכנס לתוקף 30 ימים מיום פרסומו.

בסעיף 8 מוצע לקבוע כי תקנות ראשונות לפי סעיף 5 לחוק המוצע יותקנו בתוך 60 ימים מיום פרסומו של החוק – וזאת כדי שביום כניסתו של החוק לתוקף ניתן יהיה לעשות שימוש בתזכיר מגדרי נלווה בהתאם להוראות החוק.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת התשע-עשרה ועל שולחן הכנסת העשרים על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי וקבוצת חברי הכנסת (פ/19/2677 ; פ/20/2037).

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים ושתיים ועל שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/22/1198 ; פ/23/471) ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/24/1279), על ידי חברת הכנסת עאידה תומא סלימאן (פ/24/2369) ועל ידי חברת הכנסת גבי לסקי וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/2762).

הצעת החוק זהה לפ/24/2762 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ב' בטבת התשפ"ג (26.12.2022)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
אלון שוסטר
יצחק קרויזר
אליהו רביבו
מטי צרפתי הרכבי
משה פסל
ששון ששי גואטה
רם בן ברק

4999/25/פ

הצעת חוק חובת המכרזים (תיקון – הגדרת קווי העימות) (הוראת שעה), התשפ"ה–2024

- תיקון סעיף 3א
בתקופת תוקפו של חוק זה, יקראו את סעיף 3א לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב–1992¹, כך שבסעיף קטן (א1), אחרי פסקה (א2) יבוא:
"2ב) לעניין חוק זה יישובים מוכרזים בצפון הארץ ובדרומה יהיו אזור עדיפות לאומית; היישובים האמורים יוגדרו כ"אזור קו העימות" לעניין תקנות חובת המכרזים (העדרת תוצרת מאזורי עדיפות לאומית), התשנ"ח–1998; "יישובים מוכרזים בצפון הארץ ובדרומה" – היישובים עליהם חלה ההכרזה על מצב מיוחד בעורף לפי החלטת ממשלה מס' 1905 מיום י"ז בסיוון התשפ"ד (23 ביוני 2024);".
- תחילה ותוקף
תחילתו של חוק זה 7 ימים מיום פרסומו (להלן – יום התחילה), והוא יעמוד בתוקפו למשך שנתיים מיום התחילה; שר האוצר, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, רשאי להאריך, בצו, את התקופה האמורה.
- תחולה
חוק זה יחול על מכרזים שהמועד האחרון להגשת הצעות בהם הוא בתקופת תוקפו של חוק זה.

דברי הסבר

לאור הפגיעה הקשה באיזור תבל תקומה באירועי כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) והמצב באיזורי קו העימות בצפון הארץ ובדרומה, נדרשת תמיכת המדינה באיזורים אלה. מתן העדפה במכרזים היא דרך לעודד בהם פעילות כלכלית חדשה, מה שעשוי לסייע בשיקומם ובפיתוחם. כמו כן, בכוחם של

¹ ס"ח התשנ"ב, עמ' 114.

התמריצים הכלכליים לעודד תושבים להישאר באיזורים האלה על אף האתגרים הביטחוניים. על כן, מוצע לתקן את חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992, כך שהאזורים המוכרזים בצפון הארץ ובדרומה לפי הכרזת הממשלה מסי' 1905 על מצב חירום מיוחד בעורף, ייחשבו כאזורי עדיפות לאומית לעניין חוק חובת המכרזים וייחשבו ל"אזור קו העימות" לעניין תקנות חובת המכרזים (העדפת תוצרת מאזורי עדיפות לאומית), התשנ"ח-1998. התיקון המוצע מובא כהוראת שעה שתחול במשך כשנתיים, ותהיה ניתנת להארכה בהתאם למצב.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י' בחשוון התשפ"ה (11.11.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יזם: חבר הכנסת אברהם בצלאל

5019/25/פ

הצעת חוק נכסי המדינה (תיקון – השכרת נכסים למתקני רדיו טלפון נייד), התשפ"ה–2024

1. הוספת סעיף 5א בחוק נכסי המדינה, התשי"א–1951¹ אחרי סעיף 5 יבוא:

"השכרת נכס מנכסי 5א. (א) בסעיף זה –

המדינה לצורכי

מתקן רדיו טלפון

נייד

"בעל רישיון" – כהגדרתו בסעיף 202ב לחוק

התכנון והבנייה, התשכ"ה–1965² (להלן –

חוק התכנון והבנייה);

"מתקן" – מתקן שידור לתקשורת בשיטה התאית

כהגדרתו בסעיף 202ב לחוק התכנון

והבנייה.

(ב) לא יסרב גורם המוסמך על ביצוע עסקאות

השכרה במקרקעים מנכסי המדינה בישראל,

לרבות מנהל הדיור הממשלתי (בסעיף זה – הגורם

המוסמך), להשכיר נכס מנכסי המדינה המצוי

בחזקת המדינה לבעל רישיון לצורכי הקמת מתקן

והפעלתו (בסעיף זה – עסקת השכרה), אלא אם

כן התקיים אחד מהטעמים המיוחדים הבאים:

(1) אין שטח פנוי בנכס לצורכי הקמת

המתקן;

(2) השטח הפנוי בנכס מיועד לשימוש

שאינו עולה בקנה אחד עם הקמת המתקן;

¹ ס"ח תשי"א 68, עמ' 52.

² ס"ח תשכ"א, עמ' 307.

(3) הממשלה נתנה בעבר התחייבות לצד שלישי הנוגדת את עסקת ההשכרה;

(4) בעל הרישיון לא הציג בפני הגורם המוסמך את ההתכנות לקבלת ההיתרים הנדרשים על פי דין לצורכי הקמת המתקן.

(ג) דמי השכירות בעסקאות ההשכרה ייקבעו על פי חוות דעתו של השמאי הממשלתי אחת לשנה וקביעתו תחול על כלל עסקאות השכירות ותהיה בתוקף מתחילת תקופת השכירות ועד לסיומה המוסכם.

(ד) תקופת השכירות לא תפחת משבע שנים, אלא אם כן מתקיימות נסיבות המונעות השכרה לתקופה זו, או אם בעל הרישיון ביקש אחרת, ולא תפחת משנה אחת אלא אם כן סוכם בין הגורם המוסמך לבין בעל הרישיון אחרת.

(ה) הגורם המוסמך לא ייתן התחייבות לצד שלישי שלפיה יימנע מלבצע עסקת השכרה.

(ו) פנה בעל הרישיון לגורם המוסמך בבקשה להשכיר לו נכס המצוי בתחום סמכותו לשם הקמת מתקן והפעלתו, ישיב בכתב הגורם המוסמך לבעל הרישיון בתוך 30 ימים, האם ישנה מניעה לביצוע עסקת ההשכרה לפי סעיף זה; ככל שלא מתקיימת מניעה כאמור, יפעל הגורם המוסמך בתוך 30 ימים נוספים לשם חתימה על הסכם לביצוע עסקת ההשכרה עם בעל הרישיון; ההסכם יהיה במתכונת ובתנאים המקובלים לעניין עסקאות השכרה מסוג זה.

(ז) על החלטות הגורם המוסמך ניתן להשיג בפני ועדה שתורכב מנציג שימנה שר התקשורת מבין עובדי משרדו, נציג שימנה שר האוצר מבין עובדי משרדו ונציג שימנה שר הכלכלה והתעשייה מבין עובדי משרדו, ואשר תקבל החלטתה בהשגה תוך 30 ימים מיום הגשתה.

(ח) על החלטות הוועדה כאמור בסעיף קטן (ז)

ניתן לעתור לבית המשפט לעניינים מינהליים.

תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, 2000³, בתוספת הראשונה, בסופה יבוא:

67. החלטה או אי קבלת החלטה בתוך 30 ימים מהגשת השגה לפי סעיף

5א(ו) לחוק נכסי המדינה, התשי"א-1951.

דברי הסבר

תקשורת סלולארית (רדיו, טלפון נייד או תקשורת תאית) היא שירות חיוני, התורמת לקדמה החברתית והכלכלית של תושבי ישראל.

תקשורת זו מתפתחת באמצעות מעבר מהיר בין שימושים באמצעים טכנולוגיים ברמות שכלול שונות, כאשר שיפור בתחום לרוב מתבטא בהגברת קצב העברת תקשורת הנתונים. כל דור טכנולוגי מתקדם מחייב הקמה צפופה יותר של מתקני התקשורת התאיים על מנת לאפשר שירות טוב יותר בכל תא סלולארי. כמו כן, עם ההתקדמות הטכנולוגית ממדי המתקנים הסלולאריים קטנים בהתמדה וכן השטח הדרוש לשם הצבתם.

על פי המדדים הבינלאומיים מדינת ישראל הידרדרה ב-12 השנים האחרונות מהמקומות הראשונים בעולם באיכות השירות הסלולרי אל העשיריה השביעית, יחד עם מדינות העולם השלישי. אחת הסיבות לכך היא החוסר במלאי נכסים שניתן להקים בהם מתקני שידור סלולריים מפאת חוסר נכונות של בעלי הנכסים להשכיר שטחים ומבנים לשם הקמת מתקני שידור אלו. חוסר נכונות זה חל גם על בעלי הסמכות להשכיר נכסי מקרקעין ממשלתיים. חוסר הנכונות הממשלתית פוגע אף באיכות הכיסוי הסלולרי ביישובי הפריפריה בכבישי גישה חיוניים – היכן שהאפשרות היחידה להקמת המתקנים היא במתחמים המוחזקים על ידי המדינה.

לפיכך, מוצע לתקן את חוק נכסי המדינה, התשי"א-1951, ולחייב את הגורמים המוסמכים להשכיר את נכסיהם לבעלי רישיון לתקשורת סלולרית לשם הקמת מתקני שידור, אלא אם כן מתקיימת מניעה המנויה בחוק. יצוין כי אין בהסדר המוצע כדי לגרוע מכל דרישה אחרת על פי דין לשם הקמת המתקנים הסלולריים כגון הצורך בהיתר בנייה ככל שמתחייב לפי חוק התכנון והבנייה והיתר קרינה לפי חוק הקרינה הבלתי מייננת.

עוד מוצע לקבוע כי דמי השכירות ייקבעו על ידי השמאי הממשלתי. לפי המוצע, תקופת השכירות תהא למשך 7 שנים לפחות, אלא אם כן ביקש בעל הרישיון אחרת, אך לא פחות משנה, אלא אם כן הצדדים החליטו במשותף אחרת. כמו כן, מוצע לקבוע כי המדינה תוכל להתחייב כלפי צדדים שלישיים כגון בעלי נכסים מהם המדינה שוכרת מקרקעין שלא להשכיר בשכירות משנה לצרכי הקמת מתקנים. כמו כן מוצע לקבוע כי הגורם המוסמך על ביצוע עסקאות השכרה במקרקעין מנכסי המדינה בישראל נכסים מטעם המדינה יחויב להשיב תוך 30 ימים מיום פניית בעל הרישיון האם קיימת מניעה על פי החוק לקיום עסקת השכרה. ככל שאין מניעה כאמור עליו לפעול לשם חתימתו של הסכם שכירות תוך 30 ימים. על החלטות הגורם המוסמך ניתן להשיג לוועדה שתורכב מנציגי משרדי התקשורת, האוצר והכלכלה והתעשייה. על החלטות הוועדה האמורה ניתן יהיה לעתור לבית המשפט לעניינים מינהליים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י' בחשוון התשפ"ה (11.11.2024)

³ ס"ח התשי"ס, עמ' 190.

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת צביקה פוגל

פ/4890/25

הצעת חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (העסקת מתנדבים), התשפ"ד-2024

1. הוספת סימן ו'1
בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971¹ (להלן – הפקודה), אחרי סימן ו'1 יבוא :

”סימן ו'2 : מתנדבים השירות בתי הסוהר

הגדרות 392. בסימן זה –

”חוק הביטוח הלאומי” – חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995² ;

”מתנדב” – אדם שמילא תצהיר בכתב, בנוסח המצורף בתוספת הרביעית, ונמצא מתאים על ידי הנציב או מי שהסמיך לכך, למלא בהתנדבות וללא שכר, תפקידים שיוטלו עליו בשירות בתי הסוהר לפרק זמן קצוב.

התנדבות בשירות בתי הסוהר 392.ג. (א) רשאי הנציב לקבל כמתנדב גימלאי, או מי שסיים את שירותו בשירות בתי הסוהר, אם נמצא כשיר לכך בהתחשב בגילו, בריאותו, כישוריו, עברו, ומהימנותו, ובלבד שאין בעיסוקו או בתפקידו ניגוד עניינים עם התנדבותו ואין מניעה אחרת לקבלו.

(ב) לא יתקבל אדם כמתנדב אם סיים את תפקידו בשירות בתי הסוהר בשל חוסר התאמה, על רקע משמעותי או בשל חוסר כשירות רפואית; ואולם, אין באמור כדי לגרוע משיקול דעתו של הנציב, כאמור בסעיף קטן (א).

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 21, עמ' 459.
² ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

תפקיד מתנדב 192. בכל פעולה ששירות בתי הסוהר מוסמך לעשות, בשירות בתי הסוהר רשאי הוא להסתייע במתנדב, ובלבד שקיבל המתנדב הכשרה מתאימה לכך.

תנאי מתנדב 92ה. (א) דינו של מתנדב כדין סוהר בכל הנוגע וסמכויותיו ובכלל זאת לעניין כללי המשמעת והוראות שנקבעו בפקודות השירות.

(ב) מתנדב לא יהיה זכאי לשכר בעד שירותו ולא ישולמו לו דמי ביטוח לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968³.

(ג) בטרם יתחיל את התנדבותו, על מתנדב לחתום על הצהרה, כמפורט בתוספת הרביעית.

(ד) למתנדב תימסר תעודת מינוי מיוחדת לצורך זיהויו כמתנדב, וייעשה בה שימוש רק בשעת מילוי תפקידו בשירות בתי הסוהר.

סיום התנדבות 192. מתנדב יודיע עם תחילת התנדבותו בדבר מועד צפוי לסיום ההתנדבות; לא התקבלה הודעה כאמור, יודיע המתנדב על כוונתו לסיים את התנדבותו בתוך 14 ימים טרם מועד סיום ההתנדבות; ואם, רשאי הנציב, או מי שהסמך לכך, להודיע למתנדב על סיום ההתנדבות לאלתר בטרם המועד כאמור.

הוראות 192. השר רשאי לקבוע הוראות לעניין חובותיו, סמכויותיו ותנאיו של מתנדב לפי סימן זה.

2. אחרי התוספת השלישית לפקודה יבוא:
חוספת תוספת רביעית

"תוספת רביעית

(סעיף 92ה(ג))

(נוסח הצהרת אמונים של מתנדב)

³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

1. מצהיר בזה כי כל הפרטים שנתתי לשירות בלתי הסוהר בקשר לבקשתי להתקבל כמתנדב לשירות בתי הסוהר הם נכונים.
2. מצהיר ומתחייב לשמור אמונים למדינת ישראל ולדיניה ולקבל על עצמי עול המשמעת של שירות בתי הסוהר בשעה שאני ממלא את תפקידי כמתנדב, ולציית לכל הפקודות וההוראות שיתנו לי מפקדיי המוסמכים ולמלא כל חובה שתוטל עלי מתוקף תפקידי כמתנדב.

חתימת

המתנדב

אני מאשר כי _____ הופיע בפני וחתם בפני על הצהרת האמונים."

דברי הסבר

בשל המלחמה הנמשכת וצורכי הכליאה ההולכים וגוברים, נוצר צורך הכרחי ודחוף להרחבת פוטנציאל כוח האדם בשירות בתי הסוהר בכל דרך אפשרית, לרבות באמצעות הסתייעות בכוח אדם מיומן וכשיר ששירת בעבר בארגון ומעוניין להתנדב בו בעתות חירום.

מתן אפשרות לניצול כוח אדם זה, נועד לשמור על הרציפות התפקודית של הארגון בעת מצב חירום מסלים ומתמשך, וכן לסייע בעמידה במכלול המשימות השוטפות והמזדמנות, מעת לעת, בשל הלחימה בחזיתות השונות.

לשירות בתי הסוהר לא קיימת יחידת מילואים פעילה המאפשרת קריאה לגימלאי שירות בתי הסוהר או משוחררים אחרים לשירות מילואים.

לאור האמור ובהיעדר סמכות חוקית פורמלית שתאפשר לשירות בתי הסוהר להסתייע במתנדבים בתחום המבצעי-ביטחוני, נדרש תיקון לפקודת בתי הסוהר כמפורט לעיל.

יודגש כי מוצע לקבוע העסקת מתנדבים, בעלי ההכשרה המתאימה, לסיוע לסוהרים בשירות בתי הסוהר, באופן שיגדיל את כוח האדם המבצעי ייעודי בארגון וזאת מבלי להטיל נטל על הקופה הציבורית וללא צורך להגדיל את התקציב, זולת הוצאות בסיסיות נדרשות להפעלה ולהעסקה מיטבית, הוגנת וראויה של אותם המתנדבים.

לפיכך, מוצע לקבוע הוראה ברורה ומפורשת בחוק, שתאפשר לשירות בתי הסוהר להעסיק מתנדבים, לרבות בתחום הביטחון. פעולה זו מתאפשרת בלחיצת מקש וללא כל הוצאה תקציבית של ממש, ויש בכוחה לשפר את המענה ההכרחי והנחוץ בשעת החירום בו שרויה מדינת ישראל ובמלחמה מרובת הגזרות.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בתמוז התשפ"ד (24.07.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת צביקה פוגל

4874/25/פ

הצעת חוק דרישת פירוט מקורות רכוש בלתי מוסבר מאדם הפעיל בארגון פשיעה, התשפ"ד–2024

הגדרות

1. בחוק זה –

"ארגון פשיעה" – כהגדרתו בסעיף 1 לחוק המאבק בארגוני פשיעה;

"גביית דמי חסות" – כהגדרתם בסעיף 428א לחוק העונשין, התשל"ז–1977¹;

"חוק המאבק בארגוני פשיעה" – חוק המאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג–
2003²;

"מחזיק" – לרבות הנאמן, היוזם או הנהנה בנאמנות בה מוחזק הרכוש;

"מקורות הכנסה חוקיים ידועים" – מקורות הכנסה, ובלבד שהושגו כדין על
פי חוקי המדינה שבה צמחה ההכנסה;

"פעיל בארגון פשיעה" – כמשמעותו בסעיף 2 לחוק המאבק בארגוני פשיעה;

"רכוש" – מקרקעין, מיטלטלין, כספים וזכויות, לרבות רכוש שהוא תמורתו
של רכוש כאמור, וכל רכוש שצמח או שבא מרווחי רכוש כאמור;

"שליטה" – לאדם יש שליטה אפקטיבית ברכוש, אם מכלל הנסיבות סביר
להסיק כי התקיים לגביו אחד מאלה –

(1) האדם מפעיל או יכול להפעיל שליטה ישירה או עקיפה על
הרכוש, לרבות אם הרכוש נמצא אצל צד שלישי ואדם מימן את
רכישתו, או שהעביר את הרכוש לצד השלישי ללא תמורה או בתמורה
הנמוכה באופן משמעותי משוויו בשוק;

(2) האדם זכאי לרכוש שליטה ישירה או עקיפה על הרכוש;

(3) לעניין תאגיד – בתאגיד תחשב שליטה אם התקיים האמור

¹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.
² ס"ח התשס"ג, עמ' 502.

בהגדרת "אמצעי שליטה בתאגיד" בסעיף 1 בחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000.³

2. צו לפירוט מקורות רכוש בלתי מוסבר

(א) בית המשפט המחוזי רשאי, לבקשת קצין משטרה בדרגת סגן ניצב ומעלה, להוציא צו לפירוט מקורות רכוש בלתי מוסבר לגבי כל רכוש של אדם (להלן – הצו), אם שוכנע כי קיים חשד סביר כי האדם פעיל בארגון פשיעה ומעורב, במישרין או בעקיפין, בגביית דמי חסות, ובלבד שניתנה לאדם ההזדמנות לטעון את טענותיו בכתב או בעל פה, וכי נתקיימו תנאים אלה:

(1) בבעלות האדם רכוש בשווי של 150,000 שקלים חדשים לפחות, בין בפריט רכוש אחד ובין בכמה פריטים המצטברים לסכום האמור, שבעניינו נתבקש הצו, או שהוא מחזיק, שולט, או מממן רכוש כאמור;

(2) שוכנע בית המשפט כי מקורות ההכנסה החוקיים הידועים של האדם אינם מספקים לשם השגת הרכוש; לעניין זה, יתחשב בית המשפט בכל משכנתה, הלוואה או סוג אחר של בטחונות שעשוי היה להיות זמין לאדם לצורך רכישת הרכוש ושנרשמו כדין ברישום המתנהל על פי דין, וכן יראו אדם כמי שהשיג את הרכוש לפי שוויו בשוק אלא אם הוכיח אחרת.

(ב) צו כאמור בסעיף קטן (א) יכלול דרישה מהאדם לפרט את זיקתו לרכוש, עלות הרכוש ואופן המימון ששימש לרכישתו; בצו, יפרט בית המשפט את העובדות והטעמים המהווים יסוד למתן הצו, וכן את הפרטים הבאים:

- (1) פרטי המשיב;
- (2) לעניין רכוש המוחזק בידי צד שלישי – יכלול הצו את פרטי הצד השלישי;
- (3) לעניין רכוש המוחזק בהסדר נאמנות – יכלול הצו את פרטי הסכם הנאמנות וזהותם ופרטיהם של יוזם הסכם הנאמנות, הנאמן והנהנים;
- (4) בית המשפט רשאי לכלול בצו דרישה להמציא מסמכים ומידע נוספים.

(ג) הוציא בית המשפט צו, יגיש האדם את תשובתו לצו בתקופה שקבע בית המשפט ושלא תעלה על 30 ימים; ואולם, רשאי בית המשפט להאריך את התקופה, מטעמים שיירשמו, לתקופות נוספות של 15 ימים, ובלבד שסך כל התקופות לא יעלו על 120 ימים; בית המשפט רשאי לקבוע תקופה שונה לכל פריט רכוש שבעניינו הוציא את הצו; להלן, "משיב" – אדם המוסר תשובתו

³ ס"ח התש"ס, עמ' 293.

לצו.

(ד) הצהרה שמסר משיב בתשובה לצו לפירוט מקורות רכוש בלתי מוסבר, לא תשמש כנגדו כראייה בהליך פלילי, אלא לצורך הליך חילוט לפי חוק זה או כל חוק אחר, וכן לצורך העמדה לדין בשל עבירה לפי סעיף 7.

3. בקשת הצו מבית המשפט

(1) פירוט או תיאור של הרכוש שבגיננו התבקש הצו;

(2) פרטיו של בעל הרכוש, המחזיק ברכוש או השולט ברכוש.

4. סמכות עניינית ומקומית

(א) בית המשפט המוסמך להוציא את הצו הוא בית המשפט המחוזי שבאזור סמכותו נמצא הרכוש המפורט בצו או חלקו; היה לבית המשפט סמכות להוציא צו ביחס לחלק מהרכוש, הוא בעל סמכות להוצאת צו ביחס לכלל הרכוש המפורט בצו.

(ב) לא ניתן לשייך את הרכוש לאזור שיפוט, תוכרע הסמכות המקומית בהתאם למקום מגוריו של המשיב; אם מדובר במשיב זר, תינתן הסמכות לבית המשפט המחוזי בירושלים, בית המשפט המחוזי בתל אביב או בית המשפט המחוזי במרכז.

5. רכוש בר חילוט

הוציא בית המשפט צו כאמור בסעיף 2, והתקיימו אחד מאלה לעניין רכוש שיש למשיב זכות בו, יהיה הרכוש בר חילוט לעניין סעיף 11:

(1) המשיב לא השיב לצו, ללא הסבר סביר, או לא מילא אחר דרישות הצו, עד מועד הגשת התשובה כאמור בחוק זה;

(2) בית המשפט קבע כי תשובת המשיב, לרבות מסמכים שצירף כנדרש בצו, כללה עובדות כוזבות בעניין מהותי ושאלמלא עובדות אלו, אין הסבר סביר למקורות הרכוש או חלקו.

6. הודעת הרשות החוקרת לאחר שמילא המשיב אחר דרישות הצו

מילא המשיב אחר דרישות הצו עד תום התקופה להגשת תשובה, תגיש הרשות החוקרת הודעה לבית המשפט, תוך 60 ימים, כמפורט להלן, ותמסור על כך הודעה למשיב:

(א) שוכנעה הרשות החוקרת כי זכויות המשיב ברכוש נרכשו כדין, תודיע על כך לבית המשפט, ולא יחולט הרכוש לפי חוק זה.

(ב) שוכנעה הרשות החוקרת כי חלות הוראות סעיף 5 ואין צורך בחקירה כדי לברר את העובדות שפורטו בתשובה – תודיע על כך לבית המשפט ולמשטרה, בפירוט נימוקיה; הוצא צו זמני לפי סעיף 9, ימשיך הצו לעמוד בתוקפו עד להחלטה אחרת של בית המשפט.

- (ג) שוכנעה הרשות החוקרת כי נדרשת תקירה כדי לברר את העובדות שפורטו בתשובה, תודיע על כך למשיב ולבית המשפט ותפעל לבירור העובדות כאמור, תוך 90 ימים מהגשת ההודעה לבית המשפט כאמור; הוצא צו זמני על רכוש לפי סעיף 9, ימשיך לעמוד בתוקפו עד להחלטה אחרת של בית המשפט.
7. עונשין
משיב לצו לפירוט מקורות רכוש בלתי מוסבר המוסר הצהרה בתשובה בדיעה שהיא כוזבת או מטעה ביחס לפרט מהותי – דינו מאסר שלוש שנים.
8. חומר מודיעיני
המשטרה רשאית להציג לבית המשפט ראיות חסויות לצורך ביצוע חוק זה.
9. צו זמני
(א) הוגשה בקשה לצו לפירוט מקורות לרכוש בלתי מוסבר לפי סעיף 2 או בקשה לצו חילוט לפי סעיף 11, יהיה רשאי בית המשפט, על פי בקשת קצין משטרה בדרגת סגן ניצב ומעלה, להוציא צו זמני כדי להבטיח את חילוט הרכוש (להלן – צו זמני).
- (ב) ניתנה תשובה לבקשה לצו, רשאי בית המשפט, לבקשת הרשות החוקרת, להאריך את תוקפו של הצו הזמני כדי לבחון את תשובת המשיב או כדי לבצע פעולות חקירה לבחינת התשובה.
- (ג) לא ניתנה תשובה עד תום התקופה הקבועה לכך, רשאי בית המשפט, לבקשת הרשות החוקרת, להאריך את תוקפו של הצו הזמני, עד להחלטה בבקשת החילוט.
- (ד) בית המשפט רשאי להאריך את הצו הזמני כאמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) לתקופות נוספות, שלא יעלו על שלושה חודשים כל אחת.
10. סייגים לצו זמני
בית המשפט לא יצווה על חילוט רכוש בצו זמני כאמור בסעיף 9 אלא אם כן נוכח שלבעל הרכוש שיחולט ולבני משפחתו הגרים עמו יהיו אמצעי מחיה סבירים ומקום מגורים סבירים.
11. חילוט אזרחי
(א) שוכנע בית המשפט כי רכוש הוא רכוש בר חילוט כאמור בסעיף 5, רשאי הוא לצוות על חילוטו, בהליך אזרחי, גם אם לא הואשם או לא הורשע אדם בעבירה על פי חוק זה.
- (ב) שר המשפטים, באישור הועדה לביטחון לאומי, יקבע בתקנות הוראות בדבר סדרי דין בענין בקשה לצו חילוט, הליכים לשמיעת התנגדויות לחילוט, בקשה למתן סעדים לשמירת רכוש, סעדים זמניים, עיון חוזר, ערעור, וכן הוראות בדבר הדרכים למימוש החילוט, לניהול הרכושים ולמתן הודעות לטוענים לזכות ברכוש.
12. סייגים לחילוט אזרחי
(א) בית המשפט לא יצווה על חילוט רכוש לפי סעיף 11, אם הוכיח מי שטוען לזכות ברכוש, שרכש את זכותו ברכוש בתמורה ובתום לב ובלי שיכול היה לדעת כי הרכוש הושג ממקור לא חוקי.

(ב) בית המשפט לא יצווה על חילוט רכוש לפי סעיף 11, אלא אם כן נוכח שלבעל הרכוש שיחולט ולבני משפחתו הגרים עמו יהיו אמצעי מחיה סבירים ומקום מגורים סבירים.

13. תחולת תקנות סדר הדין האזרחי על ההליכים לפי חוק זה יחולו תקנות סדר הדין האזרחי, לרבות הליכי ערעור, בשינויים המחויבים, למעט הליך גילוי מסמכים.
14. אין בקיומו של הליך פלילי כנגד המשיב כדי למנוע יישומו של חוק זה.
15. על רכוש המפורט בצו החילוט ובצו הזמני יחולו הוראות סעיף 36(א) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשלי"ג-1973.⁴
- בו
16. הוכחת העובדות והתנאים לצורך חילוט לפי חוק זה, תיעשה ברמה ההוכחה והתנאים הנדרשים הנדרשת במשפט אזרחי. לצורך חילוט
17. אדם שהגיע אליו מידע לפי הוראות חוק זה תוך כדי מילוי תפקידו או במהלך עבודתו, ישמרנו בסוד, לא יגלה אותו לאחר ולא יעשה בו כל שימוש, אלא לפי הוראות חוק זה או לפי צו בית משפט; העובר על הוראות סעיף קטן זה, דינו – מאסר שלוש שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.
18. תיקון חוק המאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003, בסעיף 17(א), במקום "פלילי" יבוא "אזרחי".

ד ב ר י ה ס ב ר

בשנת 2017, בריטניה חוקקה את Unexplained Wealth Order, המחייב אדם החשוד באופן סביר במעורבות בפשיעה חמורה, או כקשור לאדם המעורב בפשע חמור, להסביר את מהות והיקף העניין שלו ברכוש מסוים ולהסביר כיצד הוא הושג, כאשר יש יסוד סביר לחשוד שההכנסה הידועה של האדם שהושגה כדן לא תספיק כדי לאפשר לו להשיג את הרכוש. אם המשיב לא יעמוד בכך, חלה חזקה הניתנת להפרכה לפיה הרכוש הנוגע לו בר-השבה, כלומר כפוף לחילוט אזרחי. במדינות מערביות נוספות ישנן חוקים דומים, שמטרתם להילחם בהון השחור ובפשיעה המאורגנת שהפכה להיות יותר ויותר מתוחכמת. לפיכך, מוצע לאמץ הסדר דומה גם בישראל. בנוסף, מוצע לתקן את חוק המאבק בארגוני פשיעה כך שלצורך חילוט רכוש הקשור לעבירה המנויה בפרק ב' בחוק, כגון פעילות בארגון פשיעה או עבירה במסגרת ארגון פשיעה, או חילוט רכוש הקשור אל ארגון פשיעה, רמת ההוכחה תהיה זו שנדרשת במשפט האזרחי.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בתמוז התשפ"ד (24.07.2024)

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526.

מוכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1499 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 15.12.2024.

חק/1499. הצעת חוק זרישת פירוט מסורות רכוש בלתי מוסבר מאדם הפעיל בארגון פשיעה, התשפ"ד-2024 של חה"כ צביקה פוגל (פ/4874)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבועיים.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת אביחי אברהם בוארון

פ/4870/25

הצעת חוק המאבק בטרור (תיקון – החמרה בענישה בשל עבירה שהיא מעשה טרור),

התשפ"ד–2024

תיקון סעיף 37 בחוק המאבק בטרור, התשע"ו–2016¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 37, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) בקביעת עונשו של מי שהורשע בעבירה שהיא מעשה טרור, ייתן בית המשפט משקל מופחת להיעדר עבר פלילי ושיקולי שיקום, ומשקל מוגבר לשיקולי גמול והרתעת הרבים; לא היה עובר העבירה שהיא מעשה טרור תושב או אזרח ישראל, לא יתחשב בית המשפט בהיעדר עבר פלילי."

דברי הסבר

עבירה שהיא מעשה טרור מונעת מאידיאולוגיה, שלא כעבירות הפליליות הרגילות הבאות לרוב על רקע למצוקה כלכלית או אישית. מבצע מעשה טרור נהנה לרוב מתמיכת הסביבה החברתית שלו, המוקירה ומחללת את מעשיו.

על אף כפל הענישה והענישה המחמירה שנקבעו בחוק המאבק בטרור, התשע"ו–2016, מחבלים רבים זוכים לענישה מקילה כיוון שבית המשפט בוחן את המעשים בימשקפיים פליליות ומתחשב בשיקולים כגון היעדר עבר פלילי ומצבו המשפחתי של הנאשם.

כך לדוגמא הקל בית המשפט בעניינו של אברהם חאמד (תפ"ח 22-10-29374), חבר בארגון הטרור 'חללי אל-אקצה' שהיה מעורב בירי רקטות לעבר העיר שדרות והורשע בעבירות חברות בארגון טרור, ניסיון רצח, עבירות נשק והסתננות. בית המשפט קיבל את הסדר הטיעון עם הנאשם כיוון שביצע את העבירות ללא עבר פלילי ועקב מצבו המשפחתי. בתי המשפט מתעלמים מהעובדה שהפניה לטרור אינה מושפעת מחשיפה לעבירות פליליות בעבר כיוון שהיא על רקע אידיאולוגי. כמו כן המעורבות בטרור חוצה את כל שכבות האוכלוסייה ומאפיינים סוציו-אקונומיים ועל כן אין מקום להקל בעונשו של מבצע מעשה טרור, משיקולים משפחתיים ואחרים.

רבים ממבצעי מעשי הטרור הם קטינים. אותם קטינים מורשעים בעבירות חמורות ומעשי טרור אך זוכים לענישה מקילה ביותר בשל שיקולי שיקום, תוך פגיעה קשה במטרת ההרתעה של הענישה. מטרת התיקון לבכר את שיקולי הגמול וההרתעה על פני שיקולי שיקום מתוך הבנה שהטרור הוא נגע סוחף ומדבק. מעשי טרור 'מוצלחים' משמשים השראה לצעירים רבים אחרים המונעים מאידיאולוגיה קיצונית, ובמעשיהם מהווים איום קיומי של ממש על ביטחון האזרחים. ענישה מתמירה תגדע את מעגל הטרור ותעמיד משקל הרתעתי, שיש בכוחו לעזור בעצירת התפשטות הנגע. התיקון לחוק בא להדגיש את מאפייניו הייחודיים של מעשה הטרור וההעדר החברתית של ענישה מחמירה על אף היעדר עבר פלילי של המחבל ועל פני האפשרות שישתקם.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בתמוז התשפ"ד (24.07.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת יאסר חוג'יראת

3408/25/פ

הצעת חוק העונשין (תיקון – החמרת ענישה בגין ירי מנשק חם שלא כדין), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 340א – בחוק העונשין, התשל"ז–1977¹, בסעיף 340א –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "שנתיים" יבוא "חמש שנים";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "חמש" יבוא "עשר";

(3) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא :

"ג) העובר עבירה לפי סעיפים קטנים (א) או (ב), לא יפחת עונשו ממחצית העונש המרבי שנקבע לעבירה, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונשו; העונש לא יהיה כולו על תנאי אלא אם יינתנו טעמים מיוחדים לכך."

דברי הסבר

הענישה כיום איננה מרתיעה משימוש בנשק חם. העונש הנמוך הקבוע בצד עבירות אלה מאפשר מציאות של ירי על בסיס יומיומי באזורים מסוימים בארץ. לשם שמירה על שלום הציבור וביטחוננו יש חשיבות לוודא כי כל אדם המחזיק נשק בידו, בין שהחזיק בו כדין ובין שלא, לא יעשה בו שימוש שלא כדין. אדם שמשתמש בנשק חם שלא כדין מלמד בהתנהגותו שהוא מהווה סכנה לחברה ולכן יש להחמיר את הענישה על מנת לייצר אלמנט הרתעת, כדי לעקור תופעה זו מהשורש. על כן, מוצע להחמיר את הענישה המרבית לחמש שנות מאסר ליורה מנשק חם שלא כדין, ובנסיבות מחמירות – באזור מגורים או באופן שיש בו כדי לסכן חיי אדם, לעשר שנות מאסר, בנוסף מוצע לקבוע עונשי מינימום לעבירות מסוג זה. הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת אופיר כץ (פ/91/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אופיר כץ (פ/1065/25) ועל ידי חבר הכנסת אליהו רביבו וקבוצת חברי הכנסת (פ/1723/25). הצעת החוק זהה לפ/1723/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ז בסיוון התשפ"ג (05.06.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת אלון שוסטר

פ/25/4970

הצעת חוק-יסוד: ישראל – מדינת הלאום של העם היהודי (תיקון – הוספת מחויבות

לשוויון זכויות)

תיקון סעיף 1 1. בחוק-יסוד: ישראל – מדינת הלאום של העם היהודי, בסעיף 1, בסופו יבוא:
"ד) ישראל מקיימת שוויון זכויות לכל אזרחיה בלי הבדל דת ולאום
בהתאם לעקרונות מגילת העצמאות."

דברי הסבר

חוק-יסוד: ישראל – מדינת הלאום של העם היהודי, אינו כולל את המחויבות של המדינה לשוויון זכויות לכל אזרחיה. מחויבות זאת מקבלת ביטוי מפורש ומפורט בהכרזת העצמאות, ועל פיה מדינת ישראל "תקיים שוויון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה בלי הבדל דת, גזע ומין; תבטיח חופש דת, מצפון, לשון, חינוך ותרבות".

כדי להשלים את החקיקה בהתאם לאמור בהכרזה על הקמת המדינה, ועל פי רוחה של מגילת העצמאות, מוצע לתקן את חוק היסוד ולהוסיף לו את ההצהרה הנכללת בהצעת חוק-יסוד זו. הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת יוסף שייך וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/3840) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת חמד עמאר וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/1688).

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אלון שוסטר (פ/25/4114); הוסרה מסדר היום ביום כ"ז בסיוון התשפ"ד (3 ביולי 2024). הצעת החוק זהה לפ/25/4114 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ג' בחשוון התשפ"ה (04.11.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת משה טור פז

3899/25/פ

הצעת חוק-יסוד: מניעת חקיקה למטרות יחיד או קבוצות קטנות

1. מטרה מטרת חוק-יסוד זה למנוע חקיקה או התקנת תקנות לטובת יחיד או קבוצה קטנה, לפגוע ביחיד או בקבוצה כאמור, או להכשיר או לפסול מינוי של יחיד או קבוצה כאמור.
2. הגדרות בחוק-יסוד זה –
"תיקון פרסונלי" – חוק או תקנה שנועדו לטובת יחיד או קבוצה קטנה, לפגוע ביחיד או בקבוצה כאמור, או להכשיר או לפסול מינוי של יחיד או קבוצה כאמור.
3. תיקון פרסונלי (א) הכנסת לא תחוקק חוק שהוא תיקון פרסונלי, ושר לא יתקין תקנה כאמור.
(ב) תיקון הוא תיקון פרסונלי אם נקבע כן על ידי היועץ המשפטי לכנסת או היועץ המשפטי לממשלה, לפי העניין; לא ייקבע שתיוון הוא פרסונלי אם תכליתו היא הנצחת נבחר ציבור לרבות חבר כנסת, ראש ממשלה, שר, שופט בית המשפט העליון או רב ראשי.
4. סמכות בית המשפט בית המשפט העליון רשאי לפסול תיקון פרסונלי בהרכב של שלושה שופטים.
5. שמירת דינים אין בחוק-יסוד זה כדי לפגוע בתוקפו של דין שהיה קיים ערב תחילתו של חוק היסוד.

דברי הסבר

בבסיס השיטה הדמוקרטית הנחוגה במדינת ישראל מתקיים איזון בין שלוש רשויות השלטון: המחוקקת, המבצעת והשופטת. כנסת ישראל ונבחריה אמונים על חקיקת חוקים שיטיבו עם כלל הציבור, מתוך תחושת שליחות, אחריות וממלכתיות. מכיוון שהכנסת היא מוסד ציבורי שאמור לייצג בכבוד את כלל הציבור, ראוי שהחוקים יהיו בעלי משמעות רלוונטית לכלל האוכלוסייה. אולם, נראה שיש מגמה הולכת וגוברת, שבה מנצלת הכנסת את כוחה לרעה ומחוקקת חוקים המיטיבים עם אנשים פרטיים בלבד. מעבר למנהג המגונה לחוקק חוקים המיטיבים עם קבוצות כוח (גם כאשר החוק פוגע בכלל הציבור), תופעה חדשה זו של חוקים

“פרסונליים” מצביעה על הידרדרות של המחוקק ועל יכולתו לנצל את כוחו ולפגוע בנושיות בציבור, גם אם הדבר סותר באופן מוחלט את סמכות הכנסת, תפקידה או מהותה. לפיכך, מטרת הצעת חוק-יסוד זה לספק לבית המשפט העליון, בשבתו כבג”ץ, עילה לפסילת חוקים שחוקקו מטעמים פרסונליים, פעמים רבות מתוך ניצול כוח ותוך פגיעה בחלשים. לפי הצעת החוק הזו, כל חוק או תקנה שהיועצת המשפטית לכנסת או היועצת המשפטית לממשלה קבעו באופן מפורש כי הם בעלי מרכיב פרסונלי, תעמוד לבג”ץ עילה לפסול אותו, מבלי להידרש לעילות אחרות.

הוגשה ליו”ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח’ באב התשפ”ג (26.07.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת שמחה רוטמן

פ/159/25

הצעת חוק הכנסת (תיקון – חובת התייצבות בפני ועדות הכנסת), התשפ"ג–2022

הוספת סעיף 5א 1. בחוק הכנסת, התשנ"ד–1994,¹ אחרי סעיף 5 יבוא:

"חובת התייצבות 5א. (א) בסעיף זה –

בוועדה

"ועדה" – ועדה מוועדות הכנסת;

"מידע" – מידע, מסמכים ודוחות המצויים בידי

הגוף שבו מכהן עובד ציבור והדרושים

לוועדה למילוי תפקידיה;

"עובד ציבור" – מי שאינו שר, סגן שר או חבר

הכנסת, ומתקיים בו אחד מאלה –

(1) ממלא תפקיד על פי חוק בשירות

המדינה, ברשות מקומית, בתאגיד שהוקם

בחוק, אף אם אינו עובד;

(2) דירקטור מטעם המדינה בחברה

ממשלתית או בחברת בת ממשלתית,

כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות,

התשלי"ה–1975²;

(3) נושא משרה או תפקיד על פי חיקוק,

בין במינוי, בין בבחירה ובין בהסכם;

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 140.

² ס"ח התשלי"ה, עמ' 770.

"עיצום כספי" – עיצום בגובה רבע משכורת חודשית אחת של עובד הציבור, ואם עובד הציבור אינו מקבל משכורת תמורת עבודתו – עיצום בגובה רבע מהשכר הממוצע כהגדרתו בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968.³

(ב) זומן עובד ציבור לוועדה על פי כל דין, יתייצב במועד ובמקום שקבעה הוועדה; זומן עובד ציבור כאמור ונתבקש להציג מידע או מסמך, יתייצב לפני הוועדה וימסור לה את כל המידע שברשותו על פעילות הגוף שבו הוא מכהן בקשר לנושא הדיון, וישיב לשאלות שיופנו אליו על ידי חברי הוועדה כמיטב יכולתו, אלא אם כן חלים על המידע הסייגים הקבועים בסעיף 21(ב) לחוק-יסוד: הכנסת⁴ או לפי סעיף 42(א) לחוק-יסוד: הממשלה.⁵

(ג) זומן עובד ציבור לוועדה בהחלטה שנתקבלה ברוב חבריה, יחולו הוראות אלה:

(1) לא התייצב במועד ובמקום שקבעה הוועדה בלא הסכמה בכתב ומראש מיושב ראש הוועדה, או עזב את אולם הוועדה ללא אישור יושב ראש הוועדה, יטיל עליו יושב ראש הוועדה עיצום כספי;

(2) פעל עובד ציבור כאמור בפסקה (1), יואשם בעבירת משמעת;

(3) ראה יושב ראש הוועדה כי מטעמים מיוחדים שיירשמו ישנו צורך ממשי בהבאת עובד הציבור והוראות פסקה (1) אינן מספקות בנסיבות העניין, רשאי הוא לצוות על הבאתו, בדרך שתיקבע בתקנון הכנסת;

³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

⁴ ס"ח התשי"ח, עמ' 69.

⁵ ס"ח התשס"א, עמ' 158.

(4) חבר ועדה רשאי לשאול את עובד הציבור שאלות, ועל עובד הציבור חלה חובה להשיב לשאלות שנשאל, אלא אם כן קיבל אישור מיושב ראש הוועדה שלא להשיב לשאלה;

(5) לא השיב עובד ציבור לשאלה מבלי שקיבל לכך אישור מיושב ראש הוועדה כאמור בפסקה (4), יואשם בעבירת משמעת ורשאי יושב ראש הוועדה להטיל עליו עיצום כספי;

(6) על אף האמור בפסקה (1), ובהתאם להוראות שייקבעו בתקנון הכנסת, רשאי להופיע בוועדה, במקום מי שזומן, השר הנוגע בדבר או ראש הגוף שהמוזמן פועל בשירותו, והוא יודיע על כך לוועדה לפני הדיון; החליט השר או ראש הגוף כאמור, יחולו עליו הוראות פסקאות (1) ו-(4);

(7) יושב ראש הכנסת רשאי, לבקשת עובד ציבור שהוטל עליו עיצום כספי כאמור, לבטל את החלטת יושב ראש הוועדה בדבר העיצום הכספי או להפחית את גובה העיצום הכספי, אם מצא כי בנסיבות העניין, מטעמים שיירשמו, צודק ונכון לעשות כן.

(ד) עיצום כספי על פי סעיף זה ישולם לאוצר המדינה, ועל גבייתו תחול פקודת המסים (גבייה)⁶.

(ה) הודעה על העיצומים הכספיים שהוטלו לפי סעיף זה, תפורסם ברשומות בסוף כל מושב של הכנסת."

⁶ חוקי אי"י, כרך ב', עמ' (ט) 1374, (א) 1399.

דברי הסבר

הכנסת היא הרשות המחוקקת של מדינת ישראל. בין תפקידיה, ובמסגרת האיזונים והבלמים הנהוגים בדמוקרטיה המודרנית, אמונה הכנסת גם על פיקוח אחר הרשות המבצעת. לשם מילוי תפקיד זה, העניקו חוק-יסוד: הכנסת וחוק-יסוד: הממשלה לוועדות הכנסת את הסמכות לזמן כל נושא משרה או ממלא משרה בשירות הציבורי לשם מסירת מידע לוועדה. כיום קובע תקנון הכנסת הוראות על התייצבות בפני הוועדה ומסירת המידע הנדרש לה, אולם חוקי היסוד, חוק הכנסת, התשנ"ד-1994 ותקנון הכנסת, אינם קובעים במישרין כל סנקציה על אי-התייצבותו של משרת הציבור בפני הוועדות, באופן אשר מקשות על ביצוע תפקידיהן ופוגעות במעמדה ובכבודה של הכנסת.

מטרת הצעת החוק היא מילוי החלל במצב החוקי הקיים. הצעת החוק מצהירה בתחילה על חובתו של כל עובד ציבור להתייצב לדיונים של ועדות הכנסת, אם זומן כדין, ולספק לוועדה מידע, מסמכים ודוחות בתחום סמכותו. הסדר זה זהה להסדר הקיים כיום בסעיף 123 לתקנון הכנסת. אי-היענות לזימון מן המניין של עובד ציבור אינה גוררת עמה כל סנקציה.

ואולם, לפי תהצעה, ועדה רשאית לדרוש התייצבות מיוחדת של עובד הציבור, על ידי זימונו בהחלטה שניתנה ברוב חבריה (להבדיל מרוב הנוכחים בישיבה). פעלה ועדה בדרך זו, אי-התייצבותו של עובד הציבור תגרור עמה עיצום כספי בגובה רבע ממשכורת חודשית אחת של עובד הציבור, ותהווה עבירת משמעת.

בנוסף, חובתו של עובד הציבור לא תמה עם התייצבותו בוועדה של הכנסת. על מנת שפיקוח הכנסת על עבודת הממשלה יהא יעיל, על עובד הציבור לענות כמיטב יכולתו לשאלות המופנות אליו מחברי הוועדה. לא עשה כן, ולא קיבל אישור מכך מיושב ראש הוועדה, הצעת החוק קובעת כי יושב ראש הוועדה רשאי להטיל עליו עיצום כספי.

כן מוצע כי יושב ראש הכנסת – בהיותו הגורם שאמון על כבוד הכנסת – יהא רשאי, לבקשת עובד ציבור שהוטל עליו עיצום כספי, לעיין מחדש בהחלטת יושב ראש הוועדה על הטלת העיצום הכספי ולהורות על ביטולה או על הפחתת סכום העיצום הכספי, בנסיבות המצדיקות התערבות כאמור. עילות אפשריות המתאימות להתערבותו של יושב ראש הכנסת עשויות להיות התייצבותו של עובד הציבור בדיון העוקב בוועדה של הכנסת, המלצה מטעם הוועדה, טעמים אישיים לאי-התייצבותו, הגבלת הגעתו על ידי הממונה עליו ועוד.

לשם פיקוח ציבורי אחר יישום סנקציה זו, תפרסם הכנסת בתום כל מושב הודעה על העיצומים הכספיים שהוטלו לפי חוק זה.

הצעת חוק זו נוסחה בסיוע התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, והתנועה למשילות ודמוקרטיה, ע"ר.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת שמחה רוטמן וקבוצת חברי הכנסת (פ/1843/24) ועל ידי חבר הכנסת שמחה רוטמן (פ/3375/24).

הצעת החוק זהה לפ/3375/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בכסלו התשפ"ג (12.12.2022)